

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av lagen om försäkringsföreningar**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Enligt propositionens lagförslag skall Finlands lag om försäkringsföreningar på det sätt som avses i EES-avtalet harmoniseras med EG:s lagstiftning. Lagförslaget överensstämmer i tillämpliga delar med det aktuella förslaget till ändring av lagen om försäkringsbolag.

De direktiv som styr EG:s lagstiftning förutsätter inte att stadgandena om försäkringsföreningar ändras med avseende på samtliga försäkringsföreningar. Ändringar förutsätts endast i fråga om föreningar vilkas årliga premieinkomst överstiger en miljon monetära enheter (ecu), dvs. ca 6 miljoner mark. Utgående från detta belopp föreslås försäkringsföreningarna bli indelade i två grupper, dvs. stora respektive små föreningar. De ändringsförslag som avser stora föreningar beaktar i väsentliga avseenden EG:s krav. Detsamma gäller vissa av förslagen rörande små föreningar eftersom avsikten, oberoende av premieinkomsternas belopp, är att försäkringsföreningarna i normeringshänseende skall bibehållas som en så enhetlig grupp som möjligt.

Begränsningarna i fråga om försäkringsföreningarnas placeringsverksamhet föreslås bli så lindrade att en försäkringsförening inte ensam eller tillsammans med en annan försäkringsförening eller ett annat försäkringsbolag utan tillstånd får inneha aktiemajoriteten, majoriteten av det röstetal som samtliga aktier medför eller motsvarande bestämmaderätt i en sammanslutning som bedriver annan verksamhet än försäkringsrörelse.

De nationalitetskrav som gäller en försäkringsförenings stiftare, medlemmarna i dess förvaltningsorgan och revisorerna föreslås bli upphävda. Förslaget förutsätter endast att hälft-

ten av stiftarna och föreningens ledning har sin hemort inom EES. En revisor skall ha hemort inom EES, om det inte är fråga om en revisionssammanslutning. Också en utländsk juridisk person kan med vissa förutsättningar stifta en försäkringsförening. Denna ändring gäller samtliga försäkringsföreningar. Stora försäkringsföreningar blir hänvisade till att anlita yrkesrevisorer.

Vidare föreslås de solvenskrav bli höjda som gäller samtliga försäkringsföreningar. För stora försäkringsföreningars vidkommande följer kraven EG:s bestämmelser. För små föreningars vidkommande föreslås att större krav ställs på ökning av det egna kapitalet.

Enligt förslaget skall det finnas täckning för en försäkringsförenings försäkringstekniska ansvarsskuld.

Till lagen fogas stadganden om verksamhetskapitalet. För stora föreningar stadgas med direktiven överensstämmande nya minimikrav beträffande verksamhetskapitalet och det egna kapitalet. För små föreningars verksamhetskapital uppställs inga minimikrav.

Kapitalkraven förenas med ett tvåfasigt system för tillsyn över försäkringsföreningarnas solvens.

Inspektionsdirektören och inspektörerna för försäkringsföreningsinspektionen utses av social- och hälsovårdsministeriet. Den övriga personalen anställs av inspektionsdirektören.

Den nya lagen föreslås träda i kraft samtidigt med EES-avtalet. Om närmare ikraftträdandet skall stadgas genom förordning. Förslaget inbegriper i regel en två års övergångstid, inom vilken försäkringsföreningarna skall anpassa sin verksamhet till den nya lagen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
ALLMÄN MOTIVERING	3	DETALJMOTIVERING	6
1. Propositionens samhälleliga betydelse	3	1. Motivering till lagförslaget	6
1.1. Mål	3	2. Ikraftträdande	14
1.2. Medel	3	LAGTEXTER	15
1.3. De i lagförslagen beaktade direktivens huvudsakliga innehåll	3	1. Lag om ändring av lagen om försäkringsför- eningar	15
1.4. Huvudpunkterna i de föreslagna ändring- arna	4	BILAGOR	22
2. Nuläge och ärendets beredning	5	Bilaga 1 Parallelltext	22
2.1. Nuläge	5	Bilaga 2 De av EG fastställda försäkringsklasser- na	35
2.2. Ärendets beredning	5	Bilaga 3 Förordning om poster som skall hänfö- ras till en försäkringsförenings verksam- hetskapital	37
2.3. Utlåtanden	6		
3. Propositionens organisatoriska och ekonomiska verkningar	6		
4. Andra omständigheter som inverkat på proposi- tionen	6		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Propositionens samhälleliga betydelse

1.1. Mål

Europeiska gemenskaperna (EG) har godkänt 21 direktiv om försäkringsverksamhet och ändringar av dessa. Enligt bilaga IX i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) kommer 17 direktiven och kommissionens förord för trafikförsäkringen att bli tillämpliga inom EES och således även i Finland.

EG har som mål att försäkringstjänster fritt skall kunna tillhandahållas inom hela dess territorium så att en försäkringsanstalt som är etablerad i ett EG-land på basis av en koncession som dess hemland beviljat får tillhandahålla försäkringstjänster i samtliga EG-länder. Detta mål har när det gäller skadeförsäkring hittills nåtts endast med avseende på stora risker. EG:s mål är att alla skadeförsäkringar för hushåll och företag före början av år 1993 skall kunna tillhandahållas fritt. För förverkligandet av detta mål har kommissionen godkänt Eg-rådets tredje direktiv om samordning av lagar och andra författningar angående annan direkt försäkring än livförsäkring och med ändring av direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG (92/49/EEG) nedan det tredje skadeförsäkringsdirektivet. Detta direktiv ingår dock inte i accessionsstadgandena i EES-avtalet och sålunda EES-avtalet inte förpliktar till i Finlands lagstiftning iakttä dess principer.

De försäkringsdirektiv som avses i EES-avtalet definierar de försäkringsanstalter som måste rätta sig efter lagstiftning som har samordnats med direktiven. En försäkringsanstalt skall ha premieinkomst av en viss storlek, för att den skall behöva iakttä europeiska regler. Varken verksamhetsområdets storlek, det inhemska ägandet eller företagsformen har någon betydelse i det fall att den stadgade premieinkomstgränsen överskrids.

Direktivens bestämmelser gäller finländska föreningar vilkas årliga premieinkomst överstiger en miljon ecu. Direktiven omfattar de finländska försäkringsföreningar vilkas årliga premieinkomst överstiger 6 miljoners gränsen. Den finländska lagstiftningen om dem måste således samordnas med direktiven. I början av år 1993 beräknas ca 30 försäkringsföreningars

premieinkomster överskrida denna gräns. Ca 90 försäkringsföreningar kommer när lagen träder i kraft att underskrida gränsbeloppet. Till dessa s.k. små försäkringsföreningar hör alla fiskeriförsäkringsföreningar.

Avsikten med denna proposition är att samordna den finländska lagstiftningen om försäkringsföreningar med de direktiv som EG redan godkänt beträffande försäkringsbranschen.

1.2. Medel

Finlands försäkringslagstiftning måste, i och med att EES-avtalet träder i kraft, genomgående samordnas med de EG:s direktiv som nämnts i bilaga IX till EES-avtalet. Detta förutsätter ändringar dels i lagen om försäkringsföreningar (1250/87), dels i lagen om försäkringsbolag (1062/79), i lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland (635/89) och lagen om pension för arbetstagare (395/61). De största ändringarna i lagen om försäkringsföreningar gäller de krav som är förenade med de till direktiven hänförliga försäkringsföreningarnas verksamhetskapital och egna kapital. Lagen föreslås bli ändrad också så att stadgandena om föreningar som direktiven inte omfattar ändras så att de i tillämpliga delar motsvarar direktivens krav. Syftet med dessa ändringar är att skapa förutsättningar för en jämn utveckling av föreningarna, genom att förebygga att de enskilda föreningarna ställs inför nya problem i och med att de uppnår den gräns som tillämpningen av direktiven förutsätter. Stadgandena om de olika grupperna av försäkringsföreningar har i mån av möjlighet förenhetligats så att den indelning som görs på basis av premieinkomsterna inte leder till onödiga skillnader mellan grupperna.

1.3. De i lagförslaget beaktade direktivens huvudsakliga innehåll

Det finns elva EG-direktiv om skadeförsäkring och direktiv som ändrar dessa. De viktigaste är EG-rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring

(73/239/EEG), nedan det första skadeförsäkringsdirektivet och EG-rådets andra direktiv om samordning av lagar och andra författningar angående annan direkt försäkring än livförsäkring, och med bestämmelser för att underlätta det effektiva utnyttjandet av friheten att tillhandahålla tjänster, och med ändring av direktiv 73/239/EEG (88/357/EEG), nedan det andra skadeförsäkringsdirektivet.

Det första skadeförsäkringsdirektivets ändamål är underlättande av börjandet och bedrivande av annan direktförsäkringsrörelse än livförsäkring genom att förenhetliga lagstiftningarna i EG-länderna.

Direktivet tillämpas på sådana direktförsäkring bedrivande försäkringsföretag, som har kontor i någon medlemsstat eller som ämnar att grunda en kontor i en medlemsstat. På ömsesidiga bolagen och föreningarna tillämpas direktivet, om deras årliga premieinkomst överstiger en miljon monetära enheter. Direktivet innehåller bestämmelser bl.a. om det verksamhetskapital som försäkringsanstalterna förutsätts ha. Direktivet förutsätter också att den försäkringstekniska skulden skall täckas med lika stora och kongruenta tillgångar. Enligt direktivet kan bestämmelserna om ansvarsskulden utformas i respektive lands interna lagstiftning, men medlemsstaterna åläggs att samordna sina bestämmelser om verksamhetskapitalet med direktivet.

Det andra skadeförsäkringsdirektivet innehåller bl.a. bestämmelserna om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster, urval av lagen och indelning av riskerna i stora och små risker och behandlar försäkring av respektive grupp i ett annat medlemsland. Bestämmelserna i detta direktiv har ingen väsentlig betydelse för försäkringsföreningarnas verksamhet, liksom inte heller de övriga direktiven som gäller försäkringsrörelse.

1.4. Huvudpunkterna i de föreslagna ändringarna

Avsikten med den europeiska integrationen av försäkringsverksamheten är att erbjuda EES-staternas medborgare och företag jämbördiga möjligheter att bedriva försäkringsrörelse i medlemsländerna. De ändringsförslag som berör samtliga försäkringsföreningar gäller således framförallt lagstadganden som hindrar genomförandet av denna princip.

Liksom i fråga om den övriga associationslagstiftningen föreslås det att den nämnda principen i fråga om försäkringsföreningarna genomförs så att det inte längre uppställs några nationalitetskrav för stiftarna och förvaltningsorganen.

Den gällande lagens krav i fråga om boningsorten ändras så att minst hälften av stiftarna, förvaltningsorganens medlemmar och verkställande direktören skall ha boningsort i EES-området. Ändringen föreslås gälla såväl stora som små försäkringsföreningar. Några nationalitetskrav skall inte längre ställas heller på revisorerna. En revisor skall ha boningsort i EES-området, om det inte är fråga om en revisionssammanslutning.

I stora föreningar skall samtliga revisorer vara yrkesrevisorer.

Enligt förslaget skall till lagen fogas ett stadgande om täckning av den försäkringstekniska ansvarsskulden. Ett sådant stadgande saknas i den nuvarande lagen. Täckningen skall enligt vad social- och hälsovårdsministeriet bestämmer ske med lika stora och kongruenta tillgångar.

Som ett för försäkringsföreningarnas vidkommande nytt begrepp i lagen föreslås en definition av verksamhetskapitalet och dess miniminivå. Hittills har verksamhetskapitalet enligt social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter räknats ut som en bokslutssiffra. Stadgandena om det minsta verksamhetskapitalet är direkt tagna ur direktiven och de gäller endast stora försäkringsföreningar. Såsom begrepp avses med verksamhetskapitalet beloppet av en försäkringsanstalts bokföringsenliga egna kapital, utökat med beloppet av en eventuell bokföringsmässig undervärdering av dess egendom. För närvarande avser det främst endast eget kapital. Avsikten med de krav som ställs på verksamhetskapitalet är att reglera försäkringsanstaltens solvens på ett sådant sätt att anstalten utan fara har kapacitet att möta tillfälliga fluktuationer och andra riskfaktorer i försäkringsverksamheten. De nya kraven innebär att solvenskraven på stora försäkringsföreningar blir 3—5 gånger större än de är för närvarande, beroende på premieinkomsterna. Emellertid beräknas endast ca tio föreningar ha något behov att öka sitt kapital när de nya kraven har trätt i kraft.

Verksamhetskapitalets storlek föreslås bli lagstadgad också för små försäkringsföreningar. Något minimibelopp föreslås dock inte bli

stadgat i lagen. Däremot föreslås det också för deras vidkommande att större krav ställs på ökadhet av det egna kapitalet. En liten försäkringsförenings utveckling till en stor förutsätts ske med stöd av ett betryggande eget kapital. Problem förorsakade av kapitalbrist bör inte utgöra något hinder för en sådan utveckling.

Direktiven tillåter inte att de till dem hänförliga försäkringsanstaltens placeringsverksamhet begränsas i något annat avseende än i fråga om de tillgångar som överskrider täckningen för ansvarsskulden, på det sätt som stadgas i den gällande lagen om försäkringsföreningar. Fördenskull föreslås att det för försäkringsföreningar uppställda förbudet att äga högst 20 % av aktierna i bolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse slopas i fråga om samtliga försäkringsföreningar. Direktiven förbjuder å andra sidan försäkringsanstalter att bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse. Detta leder till att en försäkringsförening inte utan särskilt tillstånd får inneha aktiemajoriteten eller merparten av det röstetal som samtliga aktier medför eller motsvarande bestämmanderätt i ett bolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse.

Stadgandena om anställning av försäkringsföreningsinspektionens personal föreslås bli så ändrade att social- och hälsovårdsministeriet skall anställa inspektionsdirektören och inspektörerna. Det ankommer på inspektionsdirektören att anställa den övriga personalen.

2. Nuläge och ärendets beredning

2.1. Nuläge

Lagstiftningen om försäkringsföreningar är sammanställd i lagen om försäkringsföreningar. Lagen gäller även fiskeriförsäkringsföreningar, om vilka det dessutom finns en speciallag, nämligen lagen om fiskeriförsäkringsföreningar (331/58). Lagen om försäkringsföreningar stadgar om försäkringsförenings bildande, förvaltning och om delägarnas rättigheter, om ömsesidigt ansvar, revision och om tillsynen över försäkringsföreningar. En försäkringsförenings stiftare skall vara en i Finland bosatt finsk medborgare eller en finsk sammanslutning eller stiftelse. Också rätten att vara medlem av en försäkringsförenings styrelse och förvaltningsråd, verkställande direktör och revisor har inskränkts till i Finland bosatta finska medborgare.

En försäkringsförening skall ha stadgar med närmare föreskrifter om föreningens verksamhetsområde och försäkringsgrenar, förvaltning, delägare och dessas deltagande i förvaltningen.

Vad som stadgas i lagen om försäkringsbolag och lagen om aktiebolag (734/78) gäller i tillämpliga delar också försäkringsföreningar.

Enligt lagen om försäkringsföreningar får en försäkringsförening bedriva endast försäkringsrörelse. Avgränsningen av verksamheten gäller dels verksamhet som är främmande för försäkringsrörelse och dels innehav av en betydande andel (över 20 %) eller motsvarande bestämmanderätt i något annat företag eller någon annan rörelse. Däremot är det tillåtet för en förening att äga bostäder och fastigheter.

Försäkringslagstiftningen skall framförallt trygga att försäkringstagarna får de ersätningar som tillkommer dem. Denna s.k. trygghetsprincip kommer till synes i alla de viktigaste stadgandena i lagen om försäkringsföreningar, bl.a. de som gäller beräkning av ansvarsskulden, solvenstest, placeringstillsyn och tryggande av de försäkrade förmånerna när en försäkringsförening har trätt i likvidation.

Den skälighetsprincip som gäller inom försäkringsverksamheten förutsätter, i synnerhet när det gäller premierna, att också skälighets-synpunkter beaktas vid sidan av trygghets-synpunkterna. Premierna får, med åberopande av tryggheten, inte vara oskäliga i förhållande till den försäkrade risken.

Tillsynen över försäkringsföreningarna ankommer på social- och hälsovårdsministeriet. Ministeriet bistås av försäkringsföreningsinspektionen, som är ett lagstadgat organ. I enlighet med offentlighetsprincipen skall ministeriets försäkringsavdelning publicera officiell statistik om försäkringsföreningarnas verksamhet. Föreningarna skall årligen i enlighet med ministeriets anvisningar göra upp en berättelse över sin verksamhet.

2.2. Ärendets beredning

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte den 3 maj 1991 en arbetsgrupp med uppgift att reda ut vilka ändringar det blir nödvändigt att göra i lagen om försäkringsföreningar, såvida Finland i enlighet med avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet måste samordna sin lagstiftning med EG:s lagstiftning, dock med beaktande av att de frågor som gäller

bokslut och bokföring skall utredas särskilt. Denna proposition bygger på arbetsgruppen förslag, vilka så långt det är ändamålsenligt beaktar motsvarande förslag av den arbetsgrupp som berett lagstiftningen om försäkringsbolag.

2.3. Utlåtanden

Utlåtanden om den promemoria som gavs av EES-arbetsgruppen för revidering av lagen om försäkringsföreningar har inkommit från jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, länsstyrelsen i Nylands län, konsumentombudsmannen, Konsumenternas försäkringsbyrå, Finlands Bank, Finska Försäkringsbolagens Centralförbund, Svenska Försäkringsföreningarnas Förbund samt från Försäkringsföreningarnas Centralförbund. På grundval av dessa utlåtanden justerades arbetsgruppens förslag i vissa avseenden.

3. Propositionens organisatoriska och ekonomiska verkningar

De föreslagna ändringarna återverkar inte på tillsynen över försäkringsföreningarna. Inga nya myndigheter eller organ föreslås.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionen

Justitieministeriet bereder som bäst ändringar i lagen om aktiebolag. Eftersom det i lagen

om försäkringsföreningar finns stadganden som överensstämmer med lagen om aktiebolag, kommer ytterligare ett förslag till ändring av lagen om försäkringsföreningar att utarbetas när förslaget till ändring av lagen om aktiebolag har blivit klart.

Inom EG har godkänts Rådets direktiv av den 19 december 1991 om försäkringsföretagens bokslut och koncernbokslut (91/674/ETY), vars förverkligande förorsakar ändringar också i Finlands lagstiftning och social- och hälsovårdsministeriets anvisningar om försäkringsanstaltarnas bokföring. Ett sådant bokslut, som direktivet förutsätter, skall uppenbarligen göras senast år 1995, varför det anses inte vara ändamålsenligt att före det börja tillämpa en ny bokföringslag inom försäkringsbranschen.

Det tredje skadeförsäkringsdirektivet (92/49/EEG) kommer att förutsätta betydande ändringar i stadgandena om försäkringsverksamhet. Direktivets ändamål är att inom EG övergå till principen av en inhemsk koncession och en inhemsk övervakning. Möjligheten att erbjuda försäkringar utan nationella myndigheternas beviljade koncessioner utvidgas till alla försäkringar. Också stadgandena om försäkringsföreningar kommer att ändras t.ex. så att bestämmandet av grunderna för beräkning av ansvarsskulden bortfaller och så att hela ansvarsskulden måste täckas. Dessutom uppställs övre gränser för olika placeringstyper. I propositionen beaktas också de ändringar som kommissionen för utveckling av revisionssystemet (Kommittébetänkande 1992:14) och finansgruppskommittén (Kommittébetänkande 1991:36).

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslaget

1 kap. Allmänna stadganden

1 §. Enligt artikel 3.1 i det första skadeförsäkringsdirektivet gäller direktivet endast försäkringsföreningar vars årliga premieinkomst överstiger en miljon ecu. I förslaget till ny 3 mom. föreslås därför att försäkringsförening-

arna på grundval av sin premieinkomst indelas i två klasser. Det blir social- och hälsovårdsministeriets sak att bestämma hur stadgandet skall tillämpas i praktiken. För den händelse att det markbelopp som anges i paragrafen till följd av förändringar i prisnivån eller valutakurserna måste justeras, ges statsrådet i 4 mom. rätt att besluta om saken.

Av de föreslagna ändringarna är det ända-

målsenligt att utsträcka en del till att gälla samtliga försäkringsföreningar, en del till att gälla de föreningar som avses i direktiven och en del uteslutande till föreningar som inte uppfyller direktivens krav. För klarhetens skull föreslås stadgandet om indelning av försäkringsföreningarna bli intaget i början av lagen, under rubriken allmänna stadganden. Flera av de följande ändringsförslagen hänvisar till denna indelning i stora respektive små försäkringsföreningar.

4 §. I paragrafens 2 och 3 mom. har gjorts ändringar som följer av den indelning av risker till försäkringsklasser som är bilaga till det första skadeförsäkringsdirektivet. Det sakliga innehåll av momenten har inte ändrats. Nämda försäkringsklasser motsvarar de försäkringsgrenar, som föreningarna enligt gällande lag kan idka.

Av samma anledning som ändringen av 2 och 3 mom. föreslås att ordalydelsen för 4 mom. ändras att motsvara indelningen till försäkringsklasserna.

Till momentet föreslås bli fogat ett nytt stadgande eftersom de nya kapitalkraven som gäller stora försäkringsföreningar ökar dessas möjlighet att utvidga sin återförsäkringsverksamhet. Begränsningarna i detta avseende föreslås bli så lindrade att en stor försäkringsförening får återförsäkra inhemsk direktförsäkring i de direktförsäkringsklasser och klassgrupper som nämns i föreningens stadgar. Med social- och hälsovårdsministeriets tillstånd kan återförsäkringen utsträckas till att gälla också utländsk direktförsäkring, i det fall att ministeriet anser att föreningens förutsättningar räcker till.

5 §. I paragrafens 2 mom. definieras begreppet skadeförsäkring, med en hänvisning till de försäkringsklasser som räknas upp i det första skadeförsäkringsdirektivets bilaga (bilaga nr 2).

Social- och hälsovårdsministeriet skall enligt förslaget meddela närmare föreskrifter om försäkringsklasserna.

Enligt artikel 18 i det första skadeförsäkringsdirektivet får placeringen av de tillgångar inte begränsas, som överskrider täckningen av den försäkringstekniska ansvarsskulden. Den gällande lagens 5 § 2 mom. begränsar en försäkringsförenings rätt att utan social- och hälsovårdsministeriets samtycke äga vissa slag av egendom. Denna begränsning måste upphävas enligt direktivet. Enligt lagförslaget slopas ägandebegränsningen i fråga om samtliga för-

eningar. I paragrafens 3 mom. föreslås endast en sådan begränsning att en försäkringsförenings bestämmanderätt i en sammanslutning som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse inte får vara så stor att försäkringsföreningen kan anses bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse. En försäkringsförening får således inte enligt propositionen ensam eller tillsammans med andra försäkringsföreningar eller försäkringsbolag utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd inneha aktiemajoriteten, majoriteten av det röstetal som samtliga aktier medför eller motsvarande bestämmanderätt i en annan sammanslutning.

Enligt gällande lag begränsas inte ägandet i ett bostads- eller fastighetsbolag. Ägandet begränsas inte heller i sådana bolag, vilkas verksamhet kan anses ansluta sig till försäkringsrörelsen och vara ändamålsenlig för den. Ett tillstånd behövs således inte, om bolagets verksamhet klart ansluter sig till försäkringsverksamheten och är nyttig för den.

2 kap. Bildande av försäkringsförening

1 §. Den föreslagna ändringen av denna paragraf skall uppfylla den av EES-avtalet framgående förpliktelsen att förenhetliga den nationella lagstiftningen om vilka som har rätt att grunda en försäkringsförening på det sätt som EG-rådets direktiv om avskaffande av inskränkningar etableringsfriheten för verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/240/EEG) förutsätter. Av den anledningen är det nödvändigt att också i Finlands lagstiftning upphäva de stadganden som ställer medborgare i andra EES-medlemsstater samt sådana juridiska personer som har sin hemort i någon EES-medlemsstat i en annan position än finska medborgare och juridiska personer. I propositionen slopas, i överensstämmelse med den övriga associationslagstiftningen, de krav som gäller stiftarnas medborgarskap. Kravet beträffande stiftarnas boningsort ändras också så att minst hälften av stiftarna skall ha hemvist inom EES. Detta bosättningskrav gäller på enahanda sätt såväl finska medborgare som medborgare i övriga stater och juridiska personer. Med social- och hälsovårdsministeriets tillstånd kan även andra personer och juridiska personer vara stiftare än de som nämns ovan.

För att en person skall anses ha hemvist

inom EES, förutsätts hans boende där ha en viss varaktighet. Enbart en tillfällig vistelse i en viss stat t.ex. i samband med ett enskilt arbetsuppdrag räcker inte för att uppfylla bosättningskravet.

Liksom enligt den gällande lagen kan alltjämt en eller flera finländska juridiska personer bilda en försäkringsförening. Enligt propositionen kan också en utländsk juridisk person bilda en försäkringsförening. I paragrafens nya 3 mom. stadgas om det, när en utländsk juridisk person har sin hemort i EES-området. Denna skall för det första ha bildats enligt lagstiftningen i någon EES-stat. Därutöver förutsätts den juridiska personen ha antingen sin stadgeenliga hemort, sin centralförvaltning eller sitt huvudkontor i någon EES-stat.

Paragrafens nuvarande 3 mom. föreslås bli 4 mom. med det tillägg, att en person, som är belagd med näringsförbud, kan inte vara stiftare.

Ändringen föreslås gälla både stora och små försäkringsföreningar.

3 §. Det i den gällande lagens 4 § stadgade fastställandet av en försäkringsförenings stadgar anses motsvara beviljandet av koncession i fråga om ett försäkringsbolag. Paragrafens 1 mom. 3 punkten föreslås därför bli så ändrad att de i det första skadeförsäkringsdirektivets bilaga (bilaga nr 2) uppräknade skadeförsäkringsklasserna och klassgrupperna i samtliga försäkringsförenings stadgar skall nämnas i stället för de nuvarande försäkringsgrenarna.

5 §. Kapitalkrav som gäller stora försäkringsföreningar föreslås bli intagna i lagen som ett nytt 10 a kap. Det i denna paragraf stadgade kravet beträffande det egna kapitalet, vilket nu föreslås bli ändrat, kommer i fortsättningen att gälla endast små försäkringsföreningar. Ändringen består i att minimikravet beträffande den av premieinkomsten beroende delen av de små försäkringsförenings eget kapital vilka inte omfattas av direktivet, höjs från 3 till 6 %. Förhöjningen motiveras med att när en liten försäkringsförenings premieinkomst närmar sig gränsen för en stor förening, kan det med överskridning av gränsen förenade förhöjda kapitalkravet uppfyllas utan någon betydande utomstående kapitalinsats. På basis av föreningarnas nuvarande premieinkomstfördelning beräknas det under närmaste åren fortgående ske övergångar från små till stora försäkringsföreningar. Det kommer då, åtminstone i vissa fall, att gå så att kapitalbristen i

övergångsskedet blir en faktor som bromsar utvecklingen. Det föreslagna stadgandet är ägnat att med tanke på föreningarnas långsiktplanering understryka behovet av att öka det egna kapitalet.

Stadgandena om grundkapitalet i kapitlets 5 § 1 och 2 mom. förblir oförändrade.

5 a §. Enligt artikel 12 i det första skadeförsäkringsdirektivet skall varje beslut om avslag på en ansökan om koncession åtföljas av en närmare motivering och ges företaget till känna. Varje medlemsstat skall tillåta sökanden att till domstol överklaga ett beslut om avslag på en ansökan om koncession. I fråga om besvär förfarandet gäller i Finland lagen om ändringsökande i förvaltningsärenden (154/50), vilket innebär att några särskilda stadganden om ändringsökande inte behöver fogas till lagen om försäkringsföreningar.

Enligt artikel 12 skall rätt till överklagande även föreligga i fall där behöriga myndigheter inte behandlat en ansökan om koncession inom sex månader från den dag ansökan mottogs. Det föreslås därför att till 2 kap. fogas en ny 5 a §, enligt vilken social- och hälsovårdsministeriet skall giva sitt beslut inom sex månader efter det att ansökningen anhängiggjorts och de för avgörandet av ärendet behövliga handlingarna och utredningarna insänts. Om beslutet inte givits inom föreskriven tid, skall sökanden i så fall ha rätt att överklaga ärendet hos högsta förvaltningsdomstolen, i enlighet med lagen om ändringsökande i förvaltningsärenden. Med givande av beslutet avses att beslutet har fattats inom föreskriven tid och är då tillgängligt för parterna. I stället förutsätts det inte, att beslutet skall ha tillkännagivits inom sagda tid.

Denna besvärsmöjlighet meddelas inte separat sökanden, utan han skall anskaffa från ministeriet en utredning, när ministeriet har fått hans ansökan. Besväret kan anföras så länge som något beslut i ansökan inte givits. Ministeriet skall meddela sitt beslut som givits efter det att besvären anhängiggjorts till besvärsmyndigheten, som skall beakta det vid behandlingen av saken.

Det föreslagna stadgandet innebär inte att man inte under tjänsteansvar skulle behöva ge beslut på en ansökan inom sex månader. Om ett beslut inte ges inom denna tid, kan sökanden i stället för att anföra besvär invänta på beslutet, eftersom ministeriet fortfarande är skyldigt att ge ett sådant.

6 kap. Försäkringsföreningens ledning

3 §. Såsom framgår ovan i motiveringen till 2 kap. 1 § är det enligt EG:s grundprinciper, vilka skall tillämpas i och med att EES-avtalet träder i kraft, förbjudet att bemöta medborgare i andra EES-medlemsstater eller juridiska personer med hemort i andra EES-medlemsstater annorlunda än finska medborgare och juridiska personer. I enlighet härmed föreslås paragrafens 1 mom. bli så ändrat att nationalitetskraven upphävs i fråga om styrelsemedlemmarna och verkställande direktören. Den gällande lagens krav beträffande boningsorten utsträcks till att omfatta hela EES. Boningsortskravet begränsas dessutom till att gälla endast verkställande direktören och hälften av styrelsemedlemmarna.

Enligt förslaget kan social- och hälsovårdsministeriet alltjämt bevilja dispens vad gäller boningsorten.

Boningsortskravet tillämpas också på suppleanter, förvaltningsrådets medlemmar, firma-tecknare och likvidatorer.

Enligt artikel 9.2 i det andra skadeförsäkringsdirektivet är det tillåtet att ställa krav på styrelsemedlemmarnas och verkställande direktörens yrkeskvalifikationer. På denna grund föreslås i 2 mom. ett stadgande om att styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall vara väl ansedda och ha en sådan allmän kännedom om försäkringsverksamhet som kan anses vara behövlig med beaktande av arten och omfattningen av försäkringsföreningens verksamhet. Den som är omyndig, försatt i konkurs eller belagd med näringsförbud får inte vara styrelsemedlem eller verkställande direktör. Den kan inte betraktas som väl ansedd som t.ex. har dömts för så betydande ekonomiska brott att han på grund av sin tidigare verksamhet är uppenbart olämplig i ledningen för en försäkringsförening. Det är försäkringsföreningen som svarar för tillsynen över att stadgandet efterlevs. Om tillsynsmyndigheten i ett enskilt fall anser att de ovan nämnda kraven inte uppfylls i fråga om en viss person, kan den tillgripa sådana tvångsmedel som stadgas i 12 kap. för att rätta till situationen. Den föreslagna ändringen gäller såväl stora som små försäkringsföreningar.

9 kap. Revision och särskild granskning

3 §. Företagens internationalisering och den

gradvisa avreglering av kapitalmarknaden, som det är meningen att i Västeuropa slutföra under den första hälften av 1990-talet i och med att EG:s inre marknad och EES blir verklighet, har ökat kraven på exaktare och tillförlitligare bokslutsinformation. I anslutning därtill har harmoniseringen av lagstiftningen om bokslutsinformation blivit ett element i genomförandet av den inre marknaden och det ekonomiska samarbetsområdet. Också de nationella revisionsnormerna håller som bäst på att harmoniseras inom EG. I och med EES-avtalet förbinder sig Finland att samordna sin lagstiftning också enligt principerna i de direktiv som gäller revision. EG:s åttonde bolagsrättsliga direktiv kan anses förutsätta att andra än smärre företag anlitar yrkesrevisorer. Av denna anledning föreslås att endast små föreningar får anlita icke-yrkesrevisorer. Också dessa förutsätts i enlighet med den gällande lagens grundstadgande ha den insikt i och erfarenhet av allmän redovisning och ekonomiska förhållanden, som med beaktande av arten och omfattningen av försäkringsföreningens verksamhet krävs för uppdraget.

I stora föreningar skall samtliga revisorer vara yrkesrevisorer, dvs. godkända antingen av Centralhandelskammaren eller av en handelskammare. En nyhet jämfört med den gällande lagen är att det inte längre ställs några krav beträffande revisorerernas medborgarskap. Gällande lagens krav på boningsort lindras så, att endast en revisor skall ha hemort inom EES-området, om det inte är fråga om en i 4 mom. avsedd revisionssammanslutning. Förslaget motsvarar principerna i den allmänna revisionslag som kommissionen för utvecklande av revisionssystemet föreslår i sitt betänkande.

Enligt paragrafen får den inte vara revisor som är omyndig, försatt i konkurs eller belagd med näringsförbud.

Också en revisionssammanslutning kan, liksom enligt den gällande lagen, väljas till revisor.

4 §. Därför att alla revisorerernas behörighetsvillkor har i propositionen stadgats i 3 §, kan gällande lagens 4 § upphävas.

6 och 14 §§. Därför att denna kapitlets 4 § föreslås bli upphävd föreslås också den nuvarande 6 § 1 mom. 1 punkt som hänvisar sig till 4 § bli upphävd. Annars har i 6 och 14 § gjorts de ändringar i hänvisningarna som följer av att gällande 4 § upphävs.

10 kap. Bokslut

3 a §. Enligt artikel 15.2 i det första skadeförsäkringsdirektivet skall varje medlemsstat föreskriva att den försäkringstekniska ansvarsskulden täcks av likvärdiga och kongruenta tillgångar belägna i det land där verksamheten bedrivs. I enlighet med denna bestämmelse fogas till lagen om försäkringsföreningar ett stadgande som förpliktar också försäkringsföreningarna att täcka sin ansvarsskuld. Stadgandet föreslås gälla samtliga föreningar. Social- och hälsovårdsministeriet kommer att utfärda närmare anvisningar om hur och med vilka slags medel föreningarna skall täcka sin ansvarsskuld.

10 §. I ett nytt 10 a kap. föreslås med skadeförsäkringsdirektivet överensstämmande stadganden om kapitalkraven för stora försäkringsföreningarna. Av denna anledning föreslås att till reglerna om tilläggsavgifter för försäkringsföreningarnas delägare skall fogas en hänvisning till de föreslagna nya stadgandena om de för stora försäkringsföreningar gällande kraven på verksamhets- och annat kapital. I 2 kap. 5 § skall alltså stadgas de kapitalkrav som gäller små försäkringsföreningar.

10 a kap. Verksamhetskapital

Enligt det första skadeförsäkringsdirektivet skall detta tillämpas på försäkringsanstalter vilkas premieinkomst överstiger en miljon ecu. De nuvarande kapitalkraven som ställs på försäkringsföreningarna stadgas huvudsakligen i 2 kap. De med direktiven överensstämmande stadgandena skiljer sig från de nuvarande både vad beträffar grunderna och omfattningen. Det föreslås därför att de hänförs till ett eget, helt nytt kapitel. Det är ändamålsenligt att utsträcka en del av kapitlets stadganden till att gälla också små försäkringsföreningar.

I kapitlet föreslås stadganden om vilka solvenskrav som skall ställas på stora försäkringsföreningar, dvs.

— minimikraven (2—3 §§) på det s.k. verksamhetskapitalet (1 §) som hänförs till de egna tillgångarna,

— minimikravet på det egna kapitalet enligt balansräkningen (4 §) samt

— de krav på verksamhetskapitalet, an-

svarsskulden och placeringsverksamheten som sammanhänger med den försäkringstekniska risktäckningskapaciteten (5 §).

Kapitlets 5 § skall gälla alla försäkringsföreningar. Motsvarande stadgande finns i nuvarande 2 kap. 5 § 4 mom. som nu föreslås bli upphävt.

Stadgandena om verksamhetskapitalets minimibelopp och garantibelopp, som i regel utgör en tredjedel därav, bildar tillsammans med stadgandena om tillsynen över försäkringsföreningar (12 kap.) samt stadgandena om likvidation och upplösning (13 kap.) ett tvåfåsig system för de egna tillgångarna. Om verksamhetskapitalet sjunker under minimibeloppet skall ministeriet uppmana föreningen att avhjälpa saken inom utsatt tid (12 kap. 6 a §). Detta stämmer överens med det första skadeförsäkringsdirektivets bestämmelse om en plan för att återställa en sund finansiell ställning (artikel 20.2). Om verksamhetskapitalet understiger garantibeloppet skall föreningen träda i likvidation och upplösas, om inte de nämnda kraven uppfylls inom utsatt tid (13 kap. 1 §). Detta motsvarar det nyss nämnda direktivets krav på en plan avseende kortfristig finansiering (artikel 20.3).

I den gällande lagen finns inga stadganden om verksamhetskapital. Försäkringsföreningarna har beräknat verksamhetskapitalet i enlighet med social- och hälsovårdsministeriets bokföringsanvisningar.

Om minimikraven på det egna kapitalet inte uppfylls föreslås konsekvenserna bli desamma som i det fall att verksamhetskapitalet understiger garantibeloppet.

Kraven på den försäkringstekniska risktäckningskapaciteten föreslås, liksom för närvarande, grunda sig på de närmare föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar.

De nya solvenskraven i fråga om stora försäkringsföreningar kommer, beroende på premieinkomsten, att leda till att de nuvarande kraven bli 3—5 gånger större. Emellertid beräknas endast ca tio föreningar få behov av tilläggskapital när stadgandena träder i kraft.

1 §. I paragrafen föreslås stadganden om både stora och små försäkringsföreningars egna tillgångar (verksamhetskapital). Paragrafen är baserad på artikel 16.1 i det första skadeförsäkringsdirektivet. Om de poster som skall hänföras till verksamhetskapitalet skall enligt

förslaget, på grund av deras försäkringstekniska natur, stadgas närmare genom förordning (bilaga nr 3).

Dessutom föreslås att social- och hälsovårdsministeriet skall meddela närmare föreskrifter om verksamhetskapitalet.

Verksamhetskapitalet motsvarar i stort sett definitionen i den gällande lagen om försäkringsbolag. Såsom tillgångar skall emellertid inte längre lämnas obeaktade sådana aktier och andelar som bolaget äger i ett annat försäkringsbolag. Möjligheten att i ett sådant fall uppta samma kapital i flera försäkringsföreningars verksamhetskapital föreslås bli begränsad i reglerna för den försäkringstekniska risktäckningskapaciteten (5 §).

Aktiverade poster av anskaffningsutgifter och anläggningutgifter kan som s.k. immateriella poster inte anses ha karaktär av verksamhetskapital, vilket innebär att de vid beräkningen av verksamhetskapitalet inte kan hänföras till föreningens tillgångar. Till verksamhetskapitalet skall enligt förslaget hänföras också lånekapital som har sämre förmånsrätt än försäkringsföreningens övriga förbindelser. Även om denna post för första gången upptas i de tredje skade- och livförsäkringsdirektiven föreslås det, med föregripande av den internationella praxis som håller på att utformas, att det redan i detta skede skapas förutsättningar för att beakta eventuellt lånekapital. Eftersom lånekapital kan uppvisa drag av både främmande och eget kapital, kan det hänföras till verksamhetskapitalet endast med social- och hälsovårdsministeriets samtycke och på de villkor det bestämmer, vilka utöver förmånsrättsordningen föreslås gälla lånets löptid och återbetalningstid samt överhuvudtaget lånevillkoren. Detta arrangemang motsvarar det tredje skadeförsäkringsdirektivet.

Det utjämningsbelopp som ingår i ersättningsansvaret kan enligt den tolkning som omfattats inom EG, på grund av att de ingår i ansvarsskulden, inte till någon del hänföras till verksamhetskapitalet. Utjämningsbeloppets tillräcklighet som en del av ansvarsskulden skall enligt förslaget, liksom för närvarande, anges i enlighet med 5 § som gäller risktäckningskapaciteten.

2 §. Det minimibelopp som i paragrafen föreslås för en stor försäkringsföreningars verksamhetskapital grundar sig på artiklarna 16.2 och 16.3 i det första skadeförsäkringsdirektivet.

Paragrafens bokföringstekniska begrepp de-

finieras närmare i ministeriets föreskrifter.

3 §. Det föreslagna lagrummet om en stor försäkringsföreningars garantibelopp bygger på artikel 17 i det första skadeförsäkringsdirektivet. Återförsäkringsverksamhet föreslås bli jämställd med skadeförsäkringsklass 13.

Garantibeloppen skiljer sig från motsvarande krav som föreslås i lagen om försäkringsbolag, eftersom artikel 17.2 c i det första skadeförsäkringsdirektivet tillåter nedsättning av garanti-fonden med en fjärdedel, när det gäller ömsesidiga organisationer.

4 §. I denna paragraf uppställs ett särskilt minimikrav beträffande stora försäkringsföreningars eget kapital. Detta för att förhindra att verksamhetskapitalet i alltför hög grad består av värderingsdifferenser eller andra sådana till verksamhetskapitalet hänförliga, kal-kylerade poster.

Det egna kapitalet skall enligt förslaget utgöra minst hälften av försäkringsföreningens garantibelopp, vilket utgör en tredjedel av det minsta verksamhetskapitalet.

I sådana exceptionella situationer där en försäkringsföreningars försäkringsrörelse är så liten att garantibeloppet är lika med det i mark angivna minimibeloppet, kan det hända att kravet på det egna kapitalet ökar.

I fråga om små försäkringsföreningar stadgas om kapitalkravet fortfarande i 2 kap 5 §.

5 §. Paragrafens stadgande motsvarar 2 kap. 5 § 4 mom. i den gällande lagen. Paragrafen föreslås innehållsmässigt bli så utvidgad att säkerställandet av risktäckningskapaciteten i överensstämmelse med dagens krav också i en vidsträcktare bemärkelse inbegriper faktorer som påverkar föreningens solvens. Enligt paragrafen får social- och hälsovårdsministeriet befogenheter att kräva att en försäkringsförening tryggar de försäkrades förmåner, inte bara med beaktande av sannolika växlingar i ansvarsutgifterna utan också de risker som är förenade med placeringsverksamheten och återförsäkringsskyddet. Till denna del blir det bl.a. fråga om att säkerställa att både placeringsrisken och återförsäkringsskyddet är betryggande spridda. Detta stadgande skall enligt förslaget gälla försäkringsföreningar av alla storlekar.

6 §. Om det senare till följd av förändringar i prisnivån eller valutakurserna blir aktuellt att ändra de markbelopp som nämns i detta kapitel, kan detta i enlighet med denna para-

graf göras genom statsrådets beslut, utan att lagen om försäkringsföreningar behöver ändras.

11 kap. Utdelning av överskott och annan användning av föreningens tillgångar

3 §. I fråga om stora försäkringsföreningar kommer de kapitalkrav att gälla som stadgas i 10 a kap. samt dessutom det tvåfasiga tillsynssystem över stora försäkringsföreningar som stadgas i 12 och 13 kap. En sådan stor försäkringsförening vars verksamhetskapital inte längre uppfyller de krav som anges i 10 a kap. skall senast i samband med den saneringsplan som skall framläggas för social- och hälsovårdsministeriet börja öka sitt kapital så att det når upp till den lagstadgade nivån.

Det gällande stadgandet föreslås bli så ändrat att det gäller endast små försäkringsföreningar.

6 §. I paragrafens 2 mom. föreslås en hänvisning till 10 a kap. om de kapitalkrav som gäller stora föreningar. Den gällande lagens hänvisning i fråga om eget kapital föreslås gälla endast små försäkringsföreningar.

12 kap. Tillsynen över försäkringsföreningarna

2 och 7 §. Tillsynen över försäkringsföreningarna ankommer på social- och hälsovårdsministeriet. I syfte att effektivisera inspektionen av föreningarna inrättades genom den år 1987 förnyade lagen om försäkringsföreningar ett nytt tillsynsorgan, dvs. försäkringsföreningsinspektionen, som under övervakning och ledning av ministeriet skall inspektera föreningarna. Enligt lagen om försäkringsföreningar skall försäkringsföreningsinspektionen tillsättas av försäkringsföreningarnas centralorganisationer. Det var meningen att inspektionens självständighet och oavhängighet skulle garanteras genom att beslut om tillsättande och entledigande av inspektionsdirektören och inspektörerna underställs social- och hälsovårdsministeriet. Att inspektionen sker under ledning och övervakning av ministeriet och de facto fristående från föreningarnas centralorganisationer kan med full säkerhet garanteras endast på så sätt att ministeriet ges beslutanderätten när det gäller valet av inspektionens nyckelpersoner.

Också finansgruppskommittén, som gavs i

uppdrag att reda ut vissa frågor i anslutning till samarbetet och konkurrensen mellan bankerna och försäkringsanstalterna, ansåg i sitt betänkande (Kommittébetänkande 1991:36) att en sådan ändring var nödvändig för att trygga neutraliteten i inspektionsverksamheten.

Det föreslås därför att det skall ankomma på social- och hälsovårdsministeriet att tillsätta och avtala om anställningsvillkoren för inspektionsdirektören och inspektörerna. Ministeriet skall före utnämningsbesluten och bestämmandet av löneförmånerna höra försäkringsföreningarnas centralorganisationer. På inspektionsdirektören ankommer att anställa och avtala om anställningsvillkoren för den övriga personalen.

5 §. Enligt den gällande lagen skall försäkringsföreningarna årligen tillställa social- och hälsovårdsministeriet en berättelse över sin verksamhet och sitt tillstånd. Enligt ministeriets cirkulär skall en statistisk berättelse tillställas också försäkringsföreningsinspektionen, som lyder under ministeriet. Eftersom försäkringsföreningsinspektionen i enlighet med cirkuläret i praktiken uppgjort och även i framtiden kommer att uppgöra statistiken över försäkringsföreningarna, föreslås att 1 mom. i denna paragraf ändras så att den statistiska berättelsen i framtiden behöver sändas endast till försäkringsföreningsinspektionen, som sedan vidarebefordrar sitt sammandrag av statistiken till ministeriet för att fogas till den officiella försäkringsstatistiken.

Ordalydelsen i paragrafens 2 mom. har korrigerats som en följd av den ändring som gjorts i 1 mom. Försäkringsföreningarna skall således ge ministeriet alla de uppgifter och utredningar som behövs med tanke på tillsynen.

6 §. Paragrafen stadgar om de påtryckningsmedel som social- och hälsovårdsministeriet kan använda i samband med tillsynen över försäkringsföreningarna.

Det föreslås att ett 3 mom. fogas till paragrafen. Om det kan befaras att en försäkringsförening inte rättar sig efter ministeriets uppmaning eller förbud, kan ministeriet enligt 3 mom. förena sitt beslut med vite. Vite kan föreläggas i det fall att det felaktiga förfarandet eller försummelsen är så ringa att det på grund därav inte finns något behov att tillgripa strängare tvångsmedel. I de flesta fall räcker det sannolikt att vite föreläggs.

I beslut om föreläggande av vite får ändring

sökas genom besvär. Länsstyrelsen i Nylands län skall besluta om utdömmande av vite, eftersom det med tanke på en enhetlig praxis är ändamålsenligt att det endast är en enda länsstyrelse som oberoende av försäkringsföreningens hemort behandlar vitesärenden.

I det fall att en försäkringsförening inte iakttar ministeriets uppmaning eller förbud, kan ministeriet liksom för närvarande enligt förslaget till 4 mom. förbjuda föreningen att bevilja nya försäkringar till dess att saken rättats till.

6 a §. I enlighet med denna paragraf samt i enlighet med 12 kap. 6 § och 13 kap. 1 § 1 mom. föreslås att ett sådant tvåfasigt system för tillsyn av försäkringsföreningens solvens tas i bruk som förutsätts i artikel 20 i det första skadeförsäkringsdirektivet. Om en försäkringsföreningens verksamhetskapital sjunker under det minimibelopp som anges i förslaget till 10 a kap. 2 § skall försäkringsföreningen omedelbart till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande överlämna en sådan plan för att återställa en sund ekonomisk ställning som förutsätts i det första skadeförsäkringsdirektivet. Eftersom försäkringsföreningens verksamhetskapital i de ovan nämnda situationerna inte längre uppfyller de krav som uppställs i lagen om försäkringsföreningar, skall ministeriet i enlighet med 6 § 1 mom. uppmana föreningen att avhjälpa saken inom en utsatt tid, som inte utan tvingande skäl får överstiga sex månader.

7 §. Paragrafens motiveringar föreläggs i samband med 2 §:s motiveringar.

9 §. Kostnaderna för försäkringsföreningens inspektionen skall enligt den gällande lagen finansieras genom att en årlig avgift uppbärs hos varje försäkringsförening. Avgiftens storlek bestäms så att inspektionsdirektören för social- och hälsovårdsministeriet samt försäkringsföreningarnas centralorganisationer lägger fram bokslut och budget samt ett förslag till inspektionsavgift. På grundval av dessa ansöker centralorganisationerna hos ministeriet om fastställelse av grunderna för årsavgiften. Debiteringen av inspektionsavgiften sker genom Försäkringsföreningarnas Centralförbund rf:s försorg.

Eftersom det föreslås att försäkringsföreningens inspektionen skall skiljas från centralorganisationerna, ändras det nuvarande systemet med inspektionsavgifter så att det överförs på social- och hälsovårdsministeriet att bestämma inspektionsavgiften. Inspektionsdirektören

skall alltså för ministeriet lägga fram bokslut och förslag till följande års inspektionsavgift, som därefter bestäms av ministeriet. Ministeriet skall höra försäkringsföreningarnas centralorganisationer innan det bestämmer avgiften. Ministeriet skall övervaka att inspektionskostnaderna inte blir oskäligt höga. Avgiften uppbärs av försäkringsföreningens inspektionen, enligt ministeriets anvisningar.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett stadgande om inspektionsavgiftens utsökningsbarhet.

13 kap. Likvidation och upplösning

1 §. När en liten försäkringsföreningens eget kapital inte längre uppfyller det minimikrav som stadgas i 2 kap. 5 § eller en stor försäkringsföreningens eget kapital det minimikrav som stadgas i 10 a kap. 4 § eller om dess verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som anges i 10 a § 3 §, skall föreningen enligt 1 mom. träda i likvidation och upplösas, i det fall att kraven inte har uppfyllts inom tre månader efter att föreningsstämman underrättades om saken. Försäkringsföreningen skall i så fall omedelbart till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande överlämna en sådan plan avseende kortfristig finansiering som direktiven förutsätter. Av planen skall framgå vilka åtgärder föreningen ämnar vidta för att rätta till situationen. Jämfört med det gällande stadgandet har den tid inom vilken en försäkringsförening skall uppfylla kraven förkortats från sex månader till tre, eftersom det tvåfasiga förfarandet innebär att den sammanlagda tid som föreningen har på sig för att uppfylla kraven blir längre. Social- och hälsovårdsministeriet har enligt förslaget fortfarande rätt att förlänga tiden upp till ett år.

2 och 20 §§. Dessa paragrafer föreslås bli ändrade endast i det avseendet att hänvisningen till 2 kap. utökas med en hänvisning till 10 a kap., som gäller kapitalkraven för stora försäkringsföreningar.

16 kap. Särskilda stadganden

8 och 9 §. För försummelse att ansöka om sådant tillstånd som i fråga om stora försäkringsföreningar avses i förslaget till 1 kap. 5 § 3 mom., föreslås ett liknande straffstadgande i den nya 5 a punkten som i förslaget till ändring av lagen om försäkringsbolag.

I 16 kap. 8 § lagen om försäkringsföreningar har uppräknats de brott som straffas som försäkringsföreningsbrott. Enligt 4 punkten under paragrafen gör sig skyldig till detta brott den som bryter mot lagens stadganden om uppgörande av bokslut och revisionsberättelse eller om avgivande av slutredovisning vid försäkringsförenings likvidation. När vid samband med den första delrevidering av strafflagen som trädde i kraft från början av år 1991 fogades till strafflagen stadganden om bokföringsbrott och bokföringsbrott av oaktsamhet (30 kap. 9 och 10 §§) och ändrades bl.a. lagen om försäkringsbolag så att i allvarliga fall förfarandet bestraffas enligt strafflagen och i lindrigare fall enligt lagen om försäkringsbolag. Motsvarande ändring föreslås nu i lagen om försäkringsföreningar. Därför skall de nämnda gärningar med undantag av brott mot stadgandena om uppgörande av revisionsberättelse inte mera betraktas som försäkringsföreningsbrott, utan de bestraffas enligt 9 § såsom försäkringsföreningsförseelser. Därför föreslås, att den del av 8 § 4 punkten som gäller uppgörande av bokslut och avgivande av slutredovisning vid likvidation blir en ny 8 punkt under 9 §.

11 a §. I bilaga IX till EES-avtalet nämnda direktivet om åtgärder för att underlätta det effektiva utnyttjandet av etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster såvitt avser försäkringsagenters och försäkringsmeklars verksamhet (ex ISIC Grupp 630) och särskilt övergångsbestämmelser rörande sådan verksamhet (77/92/EEG) finns bestämmelser om hur länge och i vilken ställning ett försäkringsombud eller en försäkringsmeklare skall ha varit verksam i sitt hemland för att en annan medlemsstat skall godkänna denne som kompetent för motsvarande uppgifter i denna medlemsstat. Enligt direktivets artikel 9 skall medlemsstater utse myndigheter och organisa-

tioner som skall ha behörighet att för landets försäkringsombud och försäkringsmeklare utfärda intyg för att driva verksamhet i någon annan medlemsstat.

Av denna anledning föreslås i lagens 16 kap. en ny 11 a §, enligt vilken social- och hälsovårdsministeriet har rätt att föreskriva att en försäkringsförening skall föra ett register över sina ombud och dem som handlar på dessas vägnar. Enligt förslaget skall intygfrågan ordnas så att ministeriet kan förordna att försäkringsföreningarnas centralorganisationer helt eller delvis skall sköta uppgiften, förutsatt att dessa samtycker till arrangemanget. Såvida utfärdandet av intyg inte åläggs nämnda centralorganisationer, ankommer uppgiften på ministeriet.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt med EES-avtalet. Om närmare ikraftträdelse skall stadgas genom förordning.

Försäkringsföreningarna skall ändra sina stadgar i överensstämmelse med den nya lagen inom två år efter att den trätt i kraft.

Revisorerna för stora försäkringsföreningar skall uppfylla nya lagens behörighetsfordringar till början av år 1997.

Såsom övergångsperiod för kapital- och solvenskraven föreslås två år från lagens ikraftträdande.

Försäkringsföreningsinspektionen skall verka i överensstämmelse med den nya lagen från början av det år som följer lagens ikraftträdelse.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om försäkringsföreningar

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 31 december 1987 om försäkringsföreningar (1250/87) 2 kap. 5 § 4 mom., 9 kap. 4 § och 6 § 1 mom. 1 punkten,

ändras 1 kap. 4 § 2—4 mom. och 5 § 2 och 3 mom., 2 kap. 1 §, 3 § 1 mom. 3 punkten och 5 § 3 mom., 6 kap. 3 §, 9 kap. 3 §, 6 § 1 mom. 2 punkten och 14 § 3 mom., 10 kap. 10 § 1 mom., 11 kap. 3 § 1 mom. och 6 § 2 mom., 12 kap. 2 § 1 mom., 5 §, 7 § 2 mom. och 9 §, 13 kap. 1 § 1 mom., 2 § 1, 2, 4 och 5 mom., 20 § 2 mom., och 16 kap. 8 § 1 mom. 4 punkten, samt

fogas till 1 kap. 1 § ett nytt 3 mom. varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., och till paragrafen ett nytt 5 mom. och till 4 § ett nytt 5 mom., till 2 kap. en ny 5 a §, till 10 kap. en ny 3 a §, till lagen ett nytt 10 a kap., till 12 kap. 6 § ett nytt 3 mom., varvid nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till kapitlet en ny 6 a § och till kapitlets 7 § ett nytt 3 mom., till 16 kap. 9 § 1 mom. en ny 5 a och 8 punkt och till kapitlet en ny 11 a § som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

De försäkringsföreningar som avses i denna lag är antingen små försäkringsföreningar, vilkas årliga premieinkomst uppgår till högst 6 000 000 mark eller stora försäkringsföreningar, vilkas premieinkomst överstiger detta belopp. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av detta moment.

Statsrådet kan i överensstämmelse med den utveckling som skett i den allmänna prisnivån eller valutakurserna ändra det markbelopp som nämns i denna paragraf.

4 §

Försäkringsföreningens rörelse får inte omfatta livförsäkring, lagstadgad försäkring, till skadeförsäkringsklasserna 14 och 15 hörande försäkring och ej heller försäkring för längre tid än tio år.

Försäkringsföreningen får utan hinder av vad som stadgas i 2 mom. bedriva sådan tilläggsförsäkring för högst tio år som avses i livförsäkringsklass 1 c, om social- och hälsovårdsministeriet anser att föreningen har till-

räckliga förutsättningar att bedriva sådan försäkringsrörelse och stadfäster en bestämmelse om saken i stadgarna.

Försäkringsföreningens återförsäkringsrörelse får endast omfatta återförsäkring av direktförsäkring enligt de försäkringsklasser och klassgrupper som anges i dess stadgar, dock inte annan återförsäkring av en annan försäkringsförening än retrocession av dess försäkringsrörelse. En stor försäkringsförening får dock återförsäkra sådan i dess stadgar angiven direktförsäkring som har sitt ursprung i hemlandet och, om social- och hälsovårdsministeriet anser att föreningen har förutsättningar för det, också motsvarande utländsk direktförsäkring.

5 §

Med en försäkringsförenings skadeförsäkring avses verksamhet som hör till de skadeförsäkringsklasser som räknas upp i direktivet om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/239/EEG), som nämns i bilagan IX till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, samt återförsäkring. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om försäkringsklasserna.

En försäkringsförening får inte ensam eller

tillsammans med andra försäkringsföreningar eller försäkringsbolag utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd i ett aktiebolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse inneha aktiemajoriteten eller majoriteten av det röstetal som samtliga aktier medför, om bolagets verksamhet inte kan anses ansluta sig till försäkringsrörelsen och vara ändamålsenlig för denna eller om bolaget inte är ett bostads- eller fastighetsbolag. Vad som ovan sägs om aktiemajoriteten och det röstetal som aktierna medför skall också tillämpas på motsvarande bestämmelser i en annan sammanslutning.

2 kap.

Bildande av en försäkringsförening

1 §

En försäkringsförening kan bildas av en eller flera fysiska eller juridiska personer (*stiftare*).

Minst hälften av stiftarna skall ha sin bostadsort, eller om det är fråga om en juridisk person, sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte social- och hälsovårdsministeriet beviljar undantag.

En juridisk person har sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, när den har bildats enligt lagstiftningen i någon stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och den har antingen sin stadsegenliga hemort, sin centralförvaltning eller sitt huvudkontor i någon stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Den som är omyndig, försatt i konkurs eller har meddelats näringsförbud får inte vara stiftare.

3 §

I stadgarna för försäkringsföreningen skall anges

3) föreningens verksamhetsområde samt de försäkringsklasser och klassgrupper som verksamheten är avsedd att omfatta;

5 §

En liten försäkringsförenings eget kapital skall uppgå till minst 250 000 mark ökat med sex procent av medeltalet av föreningens bokslutsenliga försäkringspremier under de tre

senaste åren. Om kapitalkraven för stora försäkringsföreningar stadgas i 10 a kap.

5 a §

Social- och hälsovårdsministeriet skall giva sitt beslut med anledning av en ansökan om fastställande av föreningens stadgar inom sex månader efter att ansökningen anhängiggjorts och av de för avgörandet av ärendet behövliga handlingarna och utredningarna insänts.

Om ett beslut i strid med 1 mom. inte har givits inom den utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. Ministeriet skall underrätta besvärinstansen om att beslutet har givits. I fråga om anförandet och behandlingen av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

6 kap.

Försäkringsföreningens ledning

3 §

Minst hälften av styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall ha bostadsort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte social- och hälsovårdsministeriet beviljar undantag. Vad detta moment stadgar om styrelsemedlemmarna skall på motsvarande sätt tillämpas på förvaltningsrådets medlemmar.

Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall vara väl ansedda och ha sådan allmän kännedom om försäkringsverksamhet som kan anses vara behövlig med beaktande av arten och omfattningen av försäkringsföreningens verksamhet.

Den som är omyndig, försatt i konkurs eller meddelats näringsförbud får inte vara styrelsemedlem eller verkställande direktör.

9 kap.

Revision och särskild granskning

3 §

Revisorerna för en stor försäkringsförening skall vara godkända av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare. Minst en av

de revisorer som föreningsstämman utser skall vara godkänd av Centralhandelskammaren.

Revisorerna för en liten försäkringsförening skall ha den insikt i och erfarenhet av allmän redovisning och ekonomiska förhållanden som med beaktande av arten och omfånget av försäkringsföreningens verksamhet krävs för uppdraget. Minst en av de revisorer som en liten försäkringsförenings stämma utser skall vara godkänd av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare.

Minst en revisor skall ha boningsort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en revisor vara en sammanslutning som avses i 4 mom. Den som är omyndig, försatt i konkurs eller belagd med näringsförbud får inte vara revisor.

Till revisor kan utses en av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare godkänd revisionssammanslutning. Vad som i detta kapitel sägs om revisor som är godkänd av Centralhandelskammaren skall på motsvarande sätt tillämpas på en sammanslutning som är godkänd av Centralhandelskammaren. Vad som sägs om revisor som är godkänd av en handelskammare skall på motsvarande sätt tillämpas på en sammanslutning som är godkänd av någon handelskammare. En sammanslutning som utsetts till revisor skall meddela försäkringsföreningens styrelse vem som är huvudansvarig för revisionen. I en sammanslutning som är godkänd av Centralhandelskammaren skall denne vara en av Centralhandelskammaren godkänd revisor och i en sammanslutning som är godkänd av någon handelskammare en av Centralhandelskammaren eller handelskammaren godkänd revisor. På honom skall tillämpas 5 och 12 §§.

6 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall på ansökan för försäkringsföreningen förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren,

2) om en revisor inte har i 3 § angiven behörighet eller om han är jävig enligt 5 § 1 mom. eller

14 §

På en granskare som avses i denna paragraf skall på motsvarande sätt tillämpas vad som i

3, 5, 8, 12 och 13 §§, 15 kap. 2 och 4—7 §§ samt 16 kap. 4 § stadgas om revisor.

10 kap.

Bokslut

3 a §

En försäkringsförening skall täcka den ansvarsskuld som avses i 3 §. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

10 §

Om en försäkringsförenings eget kapital på grund av uppkommet underskott eller av någon annan orsak inte längre uppfyller fordringarna i 2 kap. 5 § eller 10 a kap. 4 § eller om en stor försäkringsförenings verksamhetskapital inte uppfyller fordringarna i 10 a kap. 2 § 4 mom. eller om tillgångarna i en förening som är i likvidations- eller konkurstillstånd inte räcker till betalning av skulderna, skall delägarna i försäkringsföreningen utan dröjsmål påföras en tilläggsavgift. Avgiften skall vara minst så stor som dess ändamål kräver och högst så stor som framgår av 1 kap. 3 §.

10 a kap.

Verksamhetskapital

1 §

Med en försäkringsförenings verksamhetskapital avses det belopp varmed försäkringsföreningens tillgångar med beaktande av deras art och uppskattade enligt grunder som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet skall anses överstiga försäkringsföreningens skulder.

Om de poster som skall hänföras till verksamhetskapitalet stadgas närmare genom förordning.

2 §

Minimibeloppet av en stor försäkringsförenings verksamhetskapital är större av följande enligt punkterna 1 och 2 uträknade belopp:

1) uträknas 18 procent av den närmast föregående räkenskapsperiodens premieinkomst. Om premieinkomsten överstiger 60 000 000 mark skall tillägget för den överskjutande delen dock vara 16 procent. Det sålunda erhållna resultatet multipliceras med

det tal som erhålls när föreningens egen andel av ersättningskostnaden för den senaste räkenskapsperioden jämförs med motsvarande ersättningskostnad före avdrag av återförsäringsgivarnas andel. Relationstalet får inte vara mindre än 0,5.

2) uträknas 26 procent av de tre närmast föregående räkenskapsperiodernas genomsnittliga ersättningskostnad. Om den genomsnittliga ersättningskostnaden överstiger 42 000 000 mark skall tillägget för den överskjutande delen dock vara 23 procent. Det sålunda erhållna resultatet multipliceras med det enligt 1 punkten uträknade talet. Relationstalet får inte vara mindre än 0,5.

Om försäkringarna huvudsakligen består av storm-, hagel- eller frostförsäkringar skall den i 2 punkten nämnda genomsnittliga ersättningskostnaden beräknas för de sju senaste räkenskapsperioderna.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av 1 och 2 mom.

En stor försäkringsförenings verksamhetskaptal skall alltid uppgå till minst det garantibelopp som avses i 3 § 2 mom.

3 §

En stor försäkringsförenings garantibelopp skall utgöra en tredjedel av det i 2 § 1 mom. föreskrivna lägsta verksamhetskaptalet.

Det minimibeloppet av garantibeloppet är:

1) 1 800 000 mark om någon av de försäkrade riskerna hör till skadeförsäkringsklasserna 10—13,

2) 1 350 000 mark om någon av de försäkrade riskerna hör till skadeförsäkringsklasserna 1—8, 16 eller 18, samt

3) 900 000 mark om någon av de försäkrade riskerna hör till skadeförsäkringsklasserna 9 eller 17.

Återförsäkringsverksamhet jämförs med skadeförsäkringsklass 13. Om en försäkringsförenings försäkringsverksamhet täcker flera risker eller försäkringsklasser, skall endast den risk eller försäkringsklass beaktas, som förutsätter det högsta minimibeloppet.

4 §

En stor försäkringsförenings eget kapital skall utgöra minst hälften av försäkringsföreningens garantibelopp enligt 3 §.

5 §

En försäkringsförenings verksamhetskaptal,

återförsäkring och övriga omständigheter som inverkar på föreningens solvens skall ordnas så att de tryggar de försäkrade förmånerna, med beaktande av sannolika växlingar i intäkterna och kostnaderna samt kalkylerbara övriga osäkerhetsfaktorer.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av 1 mom.

6 §

Statsrådet kan ändra de i detta kapitel stadgade markbeloppen i överensstämmelse med den utveckling som den allmänna prisnivån eller valutakurserna undergått.

11 kap.

Utdelning av överskott och annan användning av föreningens tillgångar

3 §

En liten försäkringsförening vars i 2 kap. 5 § 3 mom. nämnda egna kapital är mindre än det dubbla minimibeloppet av detta egna kapital, skall årligen öka reservfonden med minst tio procent av det överskott som rörelsen har avkastat.

6 §

Föreningsstämman kan dock genom beslut, som har bitratts av delägare med minst två tredjedelar av det vid stämman företrädde röstetalet, av överskottet till något allmännyttigt eller därmed jämförbart ändamål anslå belopp, som i förhållande till det i 2 kap. 5 § 3 mom. eller 10 a kap. 4 § angivna egna kapitalet inte är av nämnvärd betydelse.

12 kap.

Tillsynen över försäkringsföreningarna

2 §

För att inspektera försäkringsföreningarnas verksamhet skall social- och hälsovårdsministeriet tillsätta en försäkringsföreningsinspektion.

5 §

En försäkringsförening skall varje år inom en månad från den föreningsstämma vid vilken bokslutet fastställts till försäkringsföreningsinspektionen sända en enligt formulär som so-

cial- och hälsovårdsministeriet fastställt uppgjord berättelse över sin verksamhet och sitt tillstånd. Till berättelsen skall fogas kopior av de handlingar som avses i 10 kap 11 §.

Försäkringsföreningen skall inom en skälig tid som ministeriet bestämmer lämna ministeriet för övervakningen behövliga uppgifter.

6 §

Ministeriet kan förena en uppmaning eller ett förbud som nämns i denna paragraf med vite. Vite döms ut av länsstyrelsen i Nylands län.

6 a §

En stor försäkringsförening vars verksamhetskapital underskrider det lägsta belopp som föreskrivs i 10 a kap. 2 §, skall omedelbart till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande överlämna en plan för att återställa en sund finansiell ställning för föreningen.

7 §

Social- och hälsovårdsministeriet anställer inspektionsdirektören och inspektörerna för försäkringsföreningarna efter att ha hört försäkringsföreningarnas centralorganisationer. Den övriga personalen anställs av inspektionsdirektören.

Ministeriet bestämmer de löneförmåner som tillkommer inspektionsdirektören och inspektörerna. Ministeriet skall innan löneförmånerna bestäms höra försäkringsföreningarnas centralorganisationer. Den övriga personalens löneförmåner bestäms av inspektionsdirektören. Löneförmånerna betalas av de medel som nämns i 9 §.

9 §

För att täcka kostnaderna för försäkringsföreningsinspektionen skall varje försäkringsförening årligen betala en avgift som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet. Innan ministeriet bestämmer avgiften skall det höra försäkringsföreningarnas centralorganisationer. Ministeriet meddelar närmare föreskrifter om betalningen och användningen av avgiften.

Avgiften jämte dröjsmålsränta får indrivnas genom utsökning utan dom eller utslag, med

iakttagande av lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

13 kap.

Likvidation och upplösning

1 §

En stor försäkringsförening vars verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som föreskrivs i 10 a kap. 3 § eller en försäkringsförening vars eget kapital inte uppfyller minimikraven i 2 kap. 5 § 3 mom. eller 10 a kap 4 § skall omedelbart till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande överlämna en plan avseende kortfristig finansiering. Försäkringsföreningen skall träda i likvidation och upplösas om de fordringar som nämns i 2 eller 10 a kap. inte uppfyllts inom tre månader efter det saken anmäls för föreningsstämman. Social- och hälsovårdsministeriet kan dock förlänga fristen till högst ett år, om inte de försäkrade förmånerna därigenom äventyras.

2 §

Om det finns skäl att anta att en stor försäkringsförenings verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som föreskrivs i 10 a kap. 3 § eller att försäkringsföreningens eget kapital inte uppfyller det minimikrav som föreskrivs i 2 kap. 5 § 3 mom. eller 10 a kap. 4 §, skall styrelsen och verkställande direktören utan dröjsmål uppgöra bokslut för den tid för vilken bokslut ännu inte framlagts på föreningsstämma, och överlämna det till revisorerna för granskning. I tillämpliga delar skall iaktas vad som ovan stadgas om bokslut och revisionsberättelse. Omfattar tiden för bokslutet även föregående räkenskapsperiod, skall ett särskilt bokslut uppgöras för denna.

Om ett bokslut som avses i 1 mom. utvisar att försäkringsföreningen inte uppfyller de fordringar på verksamhetskapitalet eller det egna kapitalet som föreskrivs i 2 eller 10 a kap., skall föreningsstämma hållas inom två månader efter det att revisorerna har avgivit sitt utlåtande. Styrelsen skall underrätta social- och hälsovårdsministeriet om kallelsen till föreningsstämman.

Har föreningen inte före utgången av den frist som föreskrivs i 1 § 1 mom. eller förläng-

ningen av denna uppfyllt de i 1 § 1 mom. nämnda fordringar som enligt 2 eller 10 a kap. ställs på verksamhetskapalet eller det egna kapitalet, skall föreningsstämman besluta att föreningen skall träda i likvidation och upplösas. Fattar föreningsstämman inte beslut om att föreningen skall träda i likvidation, skall styrelsen ansöka om att social- och hälsovårdsministeriet fattar ett sådant beslut. Ansökan kan göras också av en styrelsemedlem, verkställande direktören eller en revisor.

Försummar styrelsemedlemmarna sina i 1 mom. stadgade skyldigheter, ansvarar de på samma sätt som verkställande direktören solidariskt för de förpliktelser som därefter uppkommer för föreningen. Här stadgat ansvar gäller dock inte förpliktelse som uppkommer efter det frågan om likvidation har hänskjutits till ministeriet eller revisorerna har granskat och föreningsstämman godkänt en balansräkning enligt vilken föreningen uppfyller de i 2 kap. eller 10 a kap. uppställda kraven.

20 §

Vad 1 mom. stadgar skall tillämpas på motsvarande sätt

1) om en stor förening, som trätt i likvidation på grund av att dess verksamhetskaper underskrider det garantibelopp som föreskrivs i 10 a kap. 3 § eller

2) en försäkringsförening, vars eget kapital underskrider det minimikrav som föreskrivs i 2 kap. 5 § 3 mom. eller 10 a kap. 4 §, åter uppfyller dessa krav.

16 kap.

Särskilda stadganden

8 §

Den som

4) bryter mot vad denna lag stadgar om uppgörande av revisionsberättelse; eller

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff stadgas i någon annan lag, för *försäkringsföreningsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

9 §

Den som

5 a) i ett sådant fall som avses i 1 kap. 5 § 3 mom. underlåter att ansöka om social- och hälsovårdsministeriets tillstånd,

8) bryter mot vad denna lag stadgar om uppgörande av bokslut eller om avgivande av slutredovisning vid en försäkringsförenings likvidation

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff stadgas i någon annan lag, för *försäkringsföreningsförseelse* dömas till böter.

11 a §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att föreskriva att en försäkringsförening skall föra register över sina ombud och personer som handlar på dessas vägnar. Utfärdandet av intyg rörande ombud och personer som handlar på dessas vägnar kan genom ministeriets beslut helt eller delvis åläggas försäkringsföreningscentralorganisationer, sedan dessa samtyckt därtill.

1. Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt varom stadgas genom förordning. På försäkringsföreningar som har införts i handelsregistret före denna lags ikraftträdande skall efter nämnda datum tillämpas denna lag, om inte annat följer av följande stadganden.

2. Om det i stadgarna för en försäkringsförening som har registrerats före denna lags ikraftträdande finns föreskrifter som strider mot denna lag, skall i stället för dem tillämpas denna lag.

3. Om stadgarna för en försäkringsförening som har registrerats före denna lags ikraftträdande är bristfälliga eller innehåller föreskrifter som strider mot denna lag, skall föreningens styrelse utan dröjsmål för föreningsstämman föreslå att stadgarna ändras i överensstämmelse med denna lag. För ändringar i föreningens stadgar skall utan dröjsmål och senast två år efter att denna lag trätt i kraft ansökas om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse samt göras registreringsanmälan inom tre månader från ministeriets beslut.

4. En försäkringsförening som har registrerats före denna lags ikraftträdande skall uppfylla de i 2 kap. 5 § och 10 a kap. uppställda kapital- och solvenskraven inom två år efter denna lags ikraftträdande.

5. Denna lag skall tillämpas när styrelsemedlemmar och verkställande direktör väljs efter att denna lag har trätt i kraft.

6. En före denna lags ikraftträdande vald revisor för en stor försäkringsförening kan, det oaktat att han enligt denna lag inte skulle få sköta uppdraget, kvarstå i detta högst till den 1 januari 1997.

7. Försäkringsföreningsinspektionen skall verka enligt denna lag från början av det år som följer denna lags ikraftträdande.

Helsingfors den 4 december 1992

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Social- och hälsovårdsminister *Jorma Huuhtanen*

Lag

om ändring av lagen om försäkringsföreningar

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 31 december 1987 om försäkringsföreningar (1250/87) 2 kap. 5 § 4 mom., 9 kap. 4 § och 6 § 1 mom. 1 punkten,

ändras 1 kap. 4 § 2—4 mom. och 5 § 2 och 3 mom., 2 kap. 1 §, 3 § 1 mom. 3 punkten och 5 § 3 mom., 6 kap. 3 §, 9 kap. 3 §, 6 § 1 mom. 2 punkten och 14 § 3 mom., 10 kap. 10 § 1 mom., 11 kap. 3 § 1 mom. och 6 § 2 mom., 12 kap. 2 § 1 mom., 5 §, 7 § 2 mom. och 9 §, 13 kap. 1 § 1 mom., 2 § 1, 2, 4 och 5 mom., 20 § 2 mom., 16 kap. 8 § 1 mom. 4 punkten samt

fogas till 1 kap. 1 § ett nytt 3 mom. varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., och till paragrafen ett nytt 5 mom. och till 4 § ett nytt 5 mom. till 2 kap. en ny 5 a §, till 10 kap. en ny 3 a §, till lagen ett nytt 10 a kap., till 12 kap. 6 § ett nytt 3 mom., varvid nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till kapitlet en ny 6 a § och till kapitlets 7 § ett nytt 3 mom., till 16 kap. 9 § 1 mom. en ny 5a och 8 punkt och till kapitlet en ny 11 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

De försäkringsföreningar som avses i denna lag är antingen små försäkringsföreningar, vilkas årliga premieinkomst uppgår till högst 6 000 000 mark eller stora försäkringsföreningar, vilkas premieinkomst överstiger detta belopp. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av detta moment.

Statsrådet kan i överensstämmelse med den utveckling som skett i den allmänna prisnivån eller valutakurserna ändra det marktbelopp som nämns i denna paragraf.

4 §

Försäkringsföreningens rörelse får inte omfatta personförsäkring, lagstadgad försäkring, kreditförsäkring, garantiförsäkring och ej heller försäkring för längre tid än tio år.

Försäkringsföreningen får utan hinder av vad som är stadgat i 2 mom. bedriva annan personförsäkringsrörelse än person- och pensionsförsäkring, om social- och hälsovårdsministeriet anser, att föreningen har tillräckliga

Försäkringsföreningens rörelse får inte omfatta livförsäkring, lagstadgad försäkring, till skadeförsäkringsklasser 14 och 15 hörande försäkring och ej heller försäkring för längre tid än tio år.

Försäkringsföreningen får utan hinder av vad som stadgas i 2 mom. bedriva sådan tilläggsförsäkring för högst tio år som avses i livförsäkringsklass 1 c, om social- och hälsovårdsministeriet anser att föreningen har till-

Gällande lydelse

förutsättningar att bedriva sådan försäkringsrörelse och stadfäster en bestämmelse om saken i stadgarna.

Försäkringsföreningens återförsäkringsrörelse får endast omfatta återförsäkring av de direktförsäkringsgrenar som anges i dess stadgar. Den får dock inte omfatta annan återförsäkring av någon annan försäkringsföreningens försäkringsrörelse än retrocession av denna.

Föreslagen lydelse

räckliga förutsättningar att bedriva sådan försäkringsrörelse och stadfäster en bestämmelse om saken i stadgarna.

Försäkringsföreningens återförsäkringsrörelse får endast omfatta återförsäkring av *direktförsäkring enligt de försäkringsklasser och klassgrupper* som anges i dess stadgar, dock inte annan återförsäkring av *en annan försäkringsförening* än retrocession av *dess försäkringsrörelse*.

En stor försäkringsförening får dock återförsäkra sådan i dess stadgar angiven direktförsäkring som har sitt ursprung i hemlandet och, om social- och hälsovårdsministeriet anser att föreningen har förutsättningar för det, också motsvarande utländsk direktförsäkring.

5 §

Med en försäkringsförenings skadeförsäkring avses verksamhet som hör till de skadeförsäkringsklasser som räknas upp i direktivet om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/239/EEG) som nämns i bilagan IX till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, samt återförsäkring. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om försäkringsklasserna.

En försäkringsförening får inte ensam eller tillsammans med andra försäkringsföreningar eller försäkringsbolag utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd i ett aktiebolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse inneha aktiemajoriteten eller majoriteten av det röstetal som samtliga aktier medför, om bolagets verksamhet inte kan anses ansluta sig till försäkringsrörelsen och vara ändamålsenlig för denna eller om bolaget inte är ett bostads- eller fastighetsbolag. Vad som ovan sägs om aktiemajoriteten och det röstetal som aktierna medför skall också tillämpas på motsvarande bestämmelser i en annan sammanslutning.

(3 mom. upphävs)

Försäkringsföreningen får utan social- och hälsovårdsministeriets samtycke äga aktier eller andelar i någon annan sammanslutning än en bostads- eller fastighetssammanslutning högst till ett belopp som utgör tjugo procent av dennas hela aktie- eller andelskapital och som medför tjugo procent av röstetalet för samtliga aktier eller andelar. Föreningen får i aktier eller andelar i dylika sammanslutningar placera ett belopp som utgör högst tio procent av föreningens eget kapital.

Försäkringsföreningen får tillsammans med en sammanslutning, vari den äger aktiemajoriteten eller har motsvarande bestämmanderätt, äga aktier eller andelar i andra sammanslutningar till högst det belopp som avses i 2 mom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Bildande av en försäkringsförening

1 §

En försäkringsförening kan bildas av en eller flera stiftare.

Stiftare skall vara i Finland bosatt finsk medborgare eller en finsk sammanslutning eller stiftelse. Ett handelsbolag eller kommanditbolag kan vara stiftare förutsatt att de bolagsmän som personligen svarar för bolagets förpliktelser är i Finland bosatta finska medborgare.

Den som är omyndig eller i konkurs kan inte var stiftare.

1 §

En försäkringsförening kan bildas av en eller flera fysiska eller juridiska personer (stiftare).

Minst hälften av stiftarna skall ha sin boningsort eller om det är fråga om en juridisk person sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte social- och hälsovårdsministeriet beviljar undantag.

En juridisk person har sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, när den har bildats enligt lagstiftningen i någon annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och när den har antingen sin stadgeenliga hemort, sin centralförvaltning eller sitt huvudkontor i någon stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Den som är omyndig, försatt i konkurs eller har meddelats näringsförbud får inte vara stiftare.

3 §

I stadgarna för försäkringsföreningen skall anges

3) föreningens verksamhetsområde och de försäkringsgrenar som verksamheten är avsedd att omfatta;

3) föreningens verksamhetsområde samt de försäkringsklasser och klassgrupper som verksamheten är avsedd att omfatta;

5 §

Föreningens eget kapital skall dock uppgå till 250 000 mark ökat med tre procent av medeltalet av föreningens bokslutsenliga försäkringspremier under de tre senaste åren.

Föreningen skall genom återförsäkring eller på annat sätt ordna sin verksamhet så att det uppkommer ett med tanke på de försäkrades förmåner betryggande förhållande mellan de sannolika växlingarna i ansvarsutgifterna och det egna kapitalet.

En liten försäkringsförenings eget kapital skall uppgå till minst 250 000 mark ökat med sex procent av medeltalet av föreningens bokslutsenliga försäkringspremier under de tre senaste åren. Om kapitalkraven för stora försäkringsföreningar stadgas i 10 a kap.

(4 mom. upphävs)

5 a §

Social- och hälsovårdsministeriet skall giva sitt beslut med anledning av en ansökan om fastställande av föreningens stadgar inom sex månader efter ansökningen anhängiggjorts och

Gällande lydelse

3 §
Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall vara i Finland bosatta finska medborgare.

Den som är omyndig eller i konkurs får inte vara styrelsemedlem eller verkställande direktör.

3 §
En revisor skall vara i Finland bosatt finsk medborgare eller i 3 mom. nämnd sammanslutning. Den som är omyndig eller i konkurs kan inte vara revisor.

Revisorn skall ha den insikt i och erfarenhet av allmän redovisning och ekonomiska förhållanden som med beaktande av arten och omfånget av försäkringsföreningens verksamhet krävs för uppdraget.

Föreslagen lydelse

av de för avgörandet av ärendet behövliga handlingarna och utredningarna insänts.

Om ett beslut i strid med 1 mom. inte har givits inom den utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. Ministeriet skall underrätta besvärinstansen om att beslutet har givits. I fråga om anförandet och behandlingen av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

6 kap.

Försäkringsföreningens ledning

3 §
Minst hälften av styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall ha boningsort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte social- och hälsovårdsministeriet beviljar undantag. Vad detta moment stadgar om styrelsemedlemmarna skall på motsvarande sätt tillämpas på förvaltningsrådets medlemmar.

Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall vara väl ansedda och ha sådan allmän kännedom om försäkringsverksamhet som kan anses vara behövlig med beaktande av arten och omfattningen av försäkringsföreningens verksamhet.

Den som är omyndig, försatt i konkurs eller meddelats näringsförbud får inte vara styrelsemedlem eller verkställande direktör.

9 kap.

Revision och särskild granskning

3 §
Revisorerna för en stor försäkringsförening skall vara godkända av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare. Minst en av de revisorer som föreningsstämman utser skall vara godkänd av Centralhandelskammaren.

Revisorerna för en liten försäkringsförening skall ha den insikt i och erfarenhet av allmän redovisning och ekonomiska förhållanden som med beaktande av arten och omfånget av försäkringsföreningens verksamhet krävs för uppdraget. Minst en av de revisorer som en

Gällande lydelse

Till revisor kan utses en av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare godkänd revisionssammanslutning. Vad som i detta kapitel sägs om revisor som är godkänd av Centralhandelskammaren skall på motsvarande sätt tillämpas på en sammanslutning som är godkänd av Centralhandelskammaren. Vad som sägs om revisor som är godkänd av en handelskammare skall på motsvarande sätt tillämpas på en sammanslutning som är godkänd av någon handelskammare. En sammanslutning som utsetts till revisor skall meddela försäkringsföreningens styrelse vem som är huvudansvarig för revisionen. I en sammanslutning som är godkänd av Centralhandelskammaren skall denne vara en av Centralhandelskammaren godkänd revisor och i en sammanslutning som är godkänd av någon handelskammare en av Centralhandelskammaren eller handelskammaren godkänd revisor. På honom skall tillämpas 5 och 12 §§.

4 §

I en försäkringsförening skall minst en av föreningsstämman utsedd revisor vara godkänd av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare.

Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskilda skäl på ansökan förordna att en förening i stället för en av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare godkänd revisor, får utse en revisor med den i 3 § 2 mom. angivna behörigheten.

6 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall på anmälan för försäkringsföreningen förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren,

1) om någon revisor inte har utsetts i enlighet med 4 §,

Föreslagen lydelse

liten försäkringförenings stämma utser skall vara godkänd av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare.

Minst en revisor skall ha boningsort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en revisor vara en sammanslutning som avses i 4 mom. Den som är omyndig, försatt i konkurs eller har meddelats näringsförbud får inte vara revisor.

Till revisor kan utses en av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare godkänd revisionssammanslutning. Vad som i detta kapitel sägs om revisor som är godkänd av Centralhandelskammaren skall på motsvarande sätt tillämpas på en sammanslutning som är godkänd av Centralhandelskammaren. Vad som sägs om revisor som är godkänd av en handelskammare skall på motsvarande sätt tillämpas på en sammanslutning som är godkänd av någon handelskammare. En sammanslutning som utsetts till revisor skall meddela försäkringsföreningens styrelse vem som är huvudansvarig för revisionen. I en sammanslutning som är godkänd av Centralhandelskammaren skall denne vara en av Centralhandelskammaren godkänd revisor och i en sammanslutning som är godkänd av någon handelskammare en av Centralhandelskammaren eller handelskammaren godkänd revisor. På honom skall tillämpas 5 och 12 §§.

4 §

(upphävs)

6 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall på anmälan för försäkringsföreningen förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren,

(1 punkten upphävs)

Gällande lydelse

2) om en revisor inte har i 3 § 1 eller 2 mom. angiven behörighet eller om han är jävig enligt 5 § 1 mom., eller

Föreslagen lydelse

2) om en revisor inte har i 3 § angiven behörighet eller om han är jävig enligt 5 § 1 mom. eller

14 §

På en granskare som avses i denna paragraf skall på motsvarande sätt tillämpas vad som 3 § 1 och 3 mom., 5, 8, 12 och 13 §§, 15 kap. 2 och 4—7 §§ samt 16 kap. 4 § stadgar om en revisor.

På en granskare som avses i denna paragraf skall på motsvarande sätt tillämpas vad som i 3, 5, 8, 12 och 13 §§, 15 kap. 2 och 4—7 §§ samt 16 kap. 4 § stadgas om revisor.

10 kap.

Bokslut

3 a §

En försäkringsförening skall täcka den ansvarsskuld som avses i 3 §. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

10 §

Om föreningens eget kapital på grund av uppkommet underskott eller av någon annan orsak inte längre uppfyller fordringarna i 2 kap. 5 §, eller om tillgångarna i en förening som är i likvidations- eller konkurstillstånd inte föslår till betalning av skulderna, skall delägarna i försäkringsföreningen utan dröjsmål påföras en tilläggsavgift. Denna skall vara minst så stor som dessa ändamål kräver och högst så stor som *det* framgår av 1 kap. 3 §.

10 §

Om *en försäkringsförenings* eget kapital på grund av uppkommet underskott eller av någon annan orsak inte längre uppfyller fordringarna i 2 kap. 5 § eller 10 a kap. 4 § eller om *en stor försäkringsförenings verksamhetskapital inte uppfyller fordringarna i 10 a kap. 2 § 4 mom.* eller om tillgångarna i en förening som är i likvidations- eller konkurstillstånd inte räcker till betalning av skulderna, skall delägarna i försäkringsföreningen utan dröjsmål påföras en tilläggsavgift. *Avgiften* skall vara minst så stor som *dess* ändamål kräver och högst så stor som framgår av 1 kap. 3 §.

10 a kap.

Verksamhetskapital

1 §

Med en försäkringsförenings verksamhetskapital avses det belopp varmed försäkringsföreningens tillgångar med beaktande av deras art och uppskattade enligt grunder som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet skall anses överstiga försäkringsföreningens skulder.

Om de poster som skall hänföras till verksamhetskapitalet stadgas närmare genom förordning.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Minimibeloppet av en stor försäkringsförenings verksamhetskaptal är större av följande enligt punkterna 1 och 2 uträknade belopp:

1) uträknas 18 procent av den närmast föregående räkenskapsperiodens premieinkomst. Om premieinkomsten överstiger 60 000 000 mark skall tillägget för den överskjutande delen dock vara 16 procent. Det sålunda erhållna resultatet multipliceras med det tal som erhålls när föreningens egen andel av ersättningskostnaden för den senaste räkenskapsperioden jämförs med motsvarande ersättningskostnad före avdrag av återförsäkringsgivarnas andel. Relationstalet får inte vara mindre än 0,5.

2) uträknas 26 procent av de tre närmast föregående räkenskapsperiodernas genomsnittliga ersättningskostnad. Om den genomsnittliga ersättningskostnaden överstiger 42 000 000 mark skall tillägget för den överskjutande delen dock vara 23 procent. Det sålunda erhållna resultatet multipliceras med det enligt 1 punkten uträknade talet. Relationstalet får inte vara mindre än 0,5.

Om försäkringarna huvudsakligen består av storm-, hagel- eller frostförsäkringar skall den i 2 punkten nämnda genomsnittliga ersättningskostnaden beräknas för de sju senaste räkenskapsperioderna.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av 1 och 2 mom.

En stor försäkringsförenings verksamhetskaptal skall alltid uppgå till minst det garantibelopp som avses i 3 § 2 mom.

3 §

En stor försäkringsförenings garantibelopp skall utgöra en tredjedel av det i 2 § 1 och 2 mom. föreskrivna lägsta verksamhetskaptalet.

Det minimibelopp av garantibeloppet är:

1) 1 800 000 mark om någon av de försäkrade riskerna hör till skadeförsäkringsklasserna 10—13,

2) 1 350 000 mark om någon av de försäkrade riskerna hör till skadeförsäkringsklasserna 1—8, 16 eller 18, samt

3) 900 000 mark om någon av de försäkrade riskerna hör till skadeförsäkringsklasserna 9 eller 17.

Återförsäkringsverksamhet jämställs med skadeförsäkringsklass 13. Om en försäkringsförenings försäkringsverksamhet täcker flera risker

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

eller försäkringsklasser, skall endast den risk eller försäkringsklass beaktas, som förutsätter det högsta minimibeloppet.

4 §

En stor försäkringsförenings eget kapital skall utgöra minst hälften av försäkringsföreningens garantibelopp enligt 3 §.

5 §

En försäkringsförenings verksamhetskapital, återförsäkring och övriga omständigheter som inverkar på föreningens solvens skall ordnas så att de tryggar de försäkrade förmånerna, med beaktande av sannolika växlingar i intäkterna och kostnaderna samt kalkylerbara övriga osäkerhetsfaktorer.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av 1 mom.

6 §

Statsrådet kan ändra de i detta kapitel stadgade markbeloppen i överensstämmelse med den utveckling som den allmänna prisnivån eller valutakurserna undergått.

11 kap.

Utdelning av överskott och annan användning av föreningens tillgångar

3 §

En försäkringsförening vars i 2 kap. 5 § 3 mom. nämnda egna kapital är mindre än det dubbla minimibeloppet av detta egna kapital skall årligen öka reservfonden med minst tio procent av det överskott som rörelsen har avkastat.

3 §

En liten försäkringsförening vars i 2 kap. 5 § 3 mom. nämnda egna kapital är mindre än det dubbla minimibeloppet av detta egna kapital, skall årligen öka reservfonden med minst tio procent av det överskott som rörelsen har avkastat.

6 §

Föreningsstämman kan dock genom beslut, som biträtts av delägare med minst två tredjedelar av det vid stämman företrädde röstetalet, av överskottet till något allmännyttigt eller därmed jämförbart ändamål anslå belopp, som i förhållande till det i 2 kap. 5 § 3 mom. angivna egna kapitalet inte är av nämnvärd betydelse.

Föreningsstämman kan dock genom beslut, som har biträtts av delägare med minst två tredjedelar av det vid stämman företrädde röstetalet, av överskottet till något allmännyttigt eller därmed jämförbart ändamål anslå belopp, som i förhållande till det i 2 kap. 5 § 3 mom. eller 10 a kap. 4 § angivna egna kapitalet inte är av nämnvärd betydelse.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

Tillsynen över försäkringsföreningar

2 §

För att inspektera försäkringsföreningarnas verksamhet skall försäkringsföreningarnas centralorganisationer tillsätta en försäkringsföreningsinspektion.

2 §

För att inspektera försäkringsföreningarnas verksamhet skall *social- och hälsovårdsministeriet* tillsätta en försäkringsföreningsinspektion.

5 §

En försäkringsförening skall varje år inom en månad från den föreningsstämma vid vilken bokslutet fastställts till ministeriet sända en enligt formulär som ministeriet fastställt uppgjord berättelse över sin verksamhet och sitt tillstånd. Till berättelsen skall fogas kopior av de handlingar som avses i 10 kap. 11 §.

5 §

En försäkringsförening skall varje år inom en månad från den föreningsstämma vid vilken bokslutet fastställts till *försäkringsföreningsinspektionen* sända en enligt formulär som social- och hälsovårdsministeriet fastställt uppgjord berättelse över sin verksamhet och sitt tillstånd. Till berättelsen skall fogas kopior av de handlingar som avses i 10 kap 11 §.

Försäkringsföreningen skall inom en skälig tid som ministeriet bestämmer lämna ministeriet *också andra* för övervakningen behövliga uppgifter *än de som avses i 1 mom.*

Försäkringsföreningen skall inom en skälig tid som ministeriet bestämmer lämna ministeriet för övervakningen behövliga uppgifter.

6 §

Ministeriet kan förena en uppmaning eller ett förbud som nämns i denna paragraf med vite. Vite döms ut av länsstyrelsen i Nylands län.

6 a §

En stor försäkringsförening vars verksamhetsskapital underskrider det lägsta belopp som föreskrivs i 10 a kap. 2 §, skall omedelbart till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande överlämna en plan för att återställa en sund finansiell ställning för föreningen.

7 §

Inspektionsdirektören, inspektörerna och den övriga personalen anställs av försäkringsföreningarnas centralorganisation. Beslutet om val av inspektionsdirektör och inspektörer skall underställas social- och hälsovårdsministeriet.

Social- och hälsovårdsministeriet anställer inspektionsdirektören och inspektörerna för försäkringsföreningarna efter att ha hört försäkringsföreningarnas centralorganisationer. Den övriga personalen anställs av inspektionsdirektören.

Ministeriet bestämmer de löneförmåner som tillkommer inspektionsdirektören och inspektörerna. Ministeriet skall innan löneförmånerna bestäms höra försäkringsföreningarnas centralorganisationer. Den övriga personalens löneför-

Gällande lydelse

9 §

För att täcka kostnaderna för försäkringsföreningsinspektionen skall varje försäkringsförening årligen betala en avgift som bestäms enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer.

Föreslagen lydelse

måner bestäms av inspektionsdirektören. Löneförmånerna betalas av de medel som nämns i 9 §.

9 §

För att täcka kostnaderna för försäkringsföreningsinspektionen skall varje försäkringsförening årligen betala en avgift som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet. *Innan ministeriet bestämmer avgiften skall det höra försäkringsföreningarnas centralorganisationer. Ministeriet meddelar närmare föreskrifter om betalningen och användningen av avgiften.*

Avgiften jämte dröjsmålsränta får indrivnas genom utsökning utan dom eller utslag, med iakttagande av lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

13 kap.

Likvidation och upplösning

1 §

En försäkringsförening som inte längre uppfyller de i 2 kap. 5 § stadgade fordringarna skall träda i likvidation och upplösas, om ej nämnda fordringar uppfyllts inom sex månader efter det att saken anmälts för föreningsstämman. Social- och hälsovårdsministeriet har dock rätt att förlänga denna tid till högst ett år, om inte de försäkrade förmånerna äventyras genom detta.

1 §

En stor försäkringsförening vars verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som föreskrivs i 10 a kap. 3 § eller en försäkringsförening vars eget kapital inte uppfyller minimikraven i 2 kap. 5 § 3 mom. eller 10 a kap 4 § skall omedelbart till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande överlämna en plan avseende kortfristig finansiering. Försäkringsföreningen skall träda i likvidation och upplösas om de fordringar som nämns i 2 eller 10 a kap. inte uppfyllts inom tre månader efter det saken anmälts för föreningsstämman. Social- och hälsovårdsministeriet kan dock förlänga fristen till högst ett år, om inte de försäkrade förmånerna därigenom äventyras.

2 §

Finns det skäl att anta att en försäkringsförening inte uppfyller de i 2 kap. 5 § stadgade fordringarna, skall styrelsen och verkställande direktören utan dröjsmål uppgöra bokslut för den tid, för vilken bokslut ännu inte lagts fram på föreningsstämman, samt överlämna det till revisorerna för granskning. I tillämpliga delar skall iaktas vad som ovan stadgas om bokslut och revisionsberättelse. Om tiden för bokslutet även omfattar den föregående räkenskapsperioden, skall för denna överlämnas ett särskilt bokslut.

2 §

Om det finns skäl att anta att en stor försäkringsförenings verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som föreskrivs i 10 a kap. 3 § eller att försäkringsföreningens eget kapital inte uppfyller det minimikrav som föreskrivs i 2 kap. 5 § 3 mom. eller 10 a kap. 4 §, skall styrelsen och verkställande direktören utan dröjsmål uppgöra bokslut för den tid för vilken bokslut ännu inte framlagts på föreningsstämman, och överlämna det till revisorerna för granskning. I tillämpliga delar skall iaktas vad som ovan stadgas om bokslut och revisions-

Gällande lydelse

Utvisar ett bokslut som avses i 1 mom. att föreningen inte uppfyller de i 2 kap. 5 § stadgade fordringarna, skall föreningsstämman hållas inom två månader efter det att revisorerna avgivit sitt utlåtande. Styrelsen skall underrätta social- och hälsovårdsministeriet om kallelsen till föreningsstämman.

Har föreningen inte vid utgången av den i 1 § 1 mom. angivna tiden eller av en beviljad förlängning av denna uppfyllt de i 2 kap. 5 § uppställda kraven, skall föreningsstämman besluta att föreningen skall träda i likvidation och upplösas. Om stämman inte fattar beslut om att föreningen skall träda i likvidation, skall styrelsen hos social- och hälsovårdsministeriet ansöka om sådant beslut. Ansökan kan göras även av en styrelsemedlem, verkställande direktören eller en revisor.

Försummar styrelsemedlemmarna sina i 1 och 4 mom. stadgade skyldigheter, ansvarar de på samma sätt som verkställande direktören solidariskt för de förpliktelser som därefter uppkommer på föreningen. Här stadgat ansvar gäller dock inte förpliktelse som uppkommer efter det att frågan om likvidation har hänskjutits till ministeriet eller revisorerna har granskat och föreningsstämman godkänt en balansräkning enligt vilken föreningen uppfyller de i 2 kap. 5 § uppställda kraven.

Vad 1 mom. stadgar skall tillämpas på motsvarande sätt om en förening, som trätt i likvidation på grund av att den inte längre uppfyller de i 2 kap. 5 § angivna kraven, åter uppfyller dessa krav.

Föreslagen lydelse

berättelse. *Omfattar* tiden för bokslutet även föregående räkenskapsperiod, skall ett särskilt bokslut *uppgöras* för denna.

Om ett bokslut som avses i 1 mom. *utvisar att försäkringsföreningen* inte uppfyller de *fordringar på verksamhetskapitalet eller det egna kapitalet som föreskrivs i 2 eller 10 a kap.*, skall föreningsstämman hållas inom två månader efter det att revisorerna *har* avgivit sitt utlåtande. Styrelsen skall underrätta social- och hälsovårdsministeriet om kallelsen till föreningsstämman.

Har föreningen inte *före* utgången av den *frist som föreskrivs i 1 § 1 mom. eller förlängningen* av denna uppfyllt de *i 1 § 1 mom. nämnda fordringar som ställs på verksamhetskapitalet eller det egna kapitalet*, skall föreningsstämman besluta att föreningen skall träda i likvidation och upplösas. *Fattar föreningsstämman* inte beslut om att föreningen skall träda i likvidation, skall styrelsen ansöka *om att* social- och hälsovårdsministeriet *fattar ett* sådant beslut. Ansökan kan göras också av en styrelsemedlem, verkställande direktören eller en revisor.

Försummar styrelsemedlemmarna sina i 1 mom. stadgade skyldigheter, ansvarar de på samma sätt som verkställande direktören solidariskt för de förpliktelser som därefter uppkommer *för* föreningen. Här stadgat ansvar gäller dock inte förpliktelse som uppkommer efter det frågan om likvidation har hänskjutits till ministeriet eller revisorerna har granskat och föreningsstämman godkänt en balansräkning enligt vilken föreningen uppfyller de i 2 kap. *eller 10 a kap.* uppställda kraven.

20 §

Vad 1 mom. stadgar skall tillämpas på motsvarande sätt

1) om *en stor* förening, som trätt i likvidation på grund av att *dess verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som föreskrivs i 10 a kap. 3 §* eller

2) *en försäkringsförening, vars eget kapital underskrider det minimikrav som föreskrivs i 2 kap. 5 § 3 mom. eller 10 a kap. 4 §,*

åter uppfyller dessa krav.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

Särskilda stadganden

8 §

Den som

4) bryter mot stadgandena i denna lag om uppgörande av bokslut eller revisionsberättelse eller om avgivande av slutredovisning vid försäkringsförenings likvidation; eller

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff stadgas i någon annan lag, för försäkringsföreningsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

4) bryter mot vad denna lag stadgar om uppgörande av revisionsberättelse; eller

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff stadgas i någon annan lag, för försäkringsföreningsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

9 §

Den som

5 a) i ett sådant fall som avses i 1 kap. 5 § 3 mom. underlåter att ansöka om social- och hälsovårdsministeriets tillstånd,

8) bryter mot vad denna lag stadgar om uppgörande av bokslut eller om avgivande av slutredovisning vid en försäkringsförenings likvidation,

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff stadgas i någon annan lag, för försäkringsföreningsförseelse dömas till böter.

11 a §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att föreskriva att en försäkringsförening skall föra register över sina ombud och personer som handlar på dessas vägnar. Utfärdandet av intyg rörande ombud och personer som handlar på dessas vägnar kan genom ministeriets beslut helt eller delvis åläggas försäkringsföreningarnas centralorganisationer, sedan dessa samtyckt därtill.

1. Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt varom stadgas genom förordning. På försäkringsföreningar som har införts i handelsregistret före denna lags ikraftträdande skall efter nämnda datum tillämpas denna lag, om inte annat följer av följande stadganden.

2. Om det i stadgarna för en försäkringsförening som har registrerats före denna lags ikraftträdande finns föreskrifter som strider mot denna lag, skall i stället för dem tillämpas denna lag.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3. Om stadgarna för en försäkringsförening som har registrerats före denna lags ikraftträdande är bristfälliga eller innehåller föreskrifter som strider mot denna lag, skall föreningens styrelse utan dröjsmål för föreningsstämman föreslå att stadgarna ändras i överensstämmelse med denna lag. För ändringar i föreningens stadgar skall utan dröjsmål och senast två år efter att denna lag trätt i kraft ansökas om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse samt göras registreringsanmälan inom tre månader från ministeriets beslut.

4. En försäkringsförening som har registrerats före denna lags ikraftträdande skall uppfylla de i 2 kap. 5 § och 10 a kap. uppställda kapital- och solvenskraven inom två år efter denna lags ikraftträdande.

5. Denna lag skall tillämpas när styrelsemedlemmar och verkställande direktör väljs efter att denna lag har trätt i kraft.

6. En före denna lags ikraftträdande vald revisor för en stor försäkringsförening kan, det oaktat att han enligt denna lag inte skulle få sköta uppdraget, kvarstå i detta till högst den 1 januari 1997.

7. Försäkringsföreningsinspektionen skall verka enligt denna lag från början av det år som följer denna lags ikraftträdande.

DE AV EUROPEISKA GEMENSKAPEN FASTSTÄLLDA FÖRSÄKRINGSKLASSERNA

Skadeförsäkringsklasserna

1. **Olycksfall** (inklusive arbetsskador och yrkessjukdomar)
  - fasta försäkringsbelopp
  - skadeersättningar
  - kombinationer av båda ovanstående
  - passagerarskada
2. **Sjukdom**
  - fasta försäkringsbelopp
  - skadeersättningar
  - kombinationer av båda ovanstående
3. **Landfordon** (andra än spårbundna)

All skada på eller förlust av

  - motordrivna landfordon
  - andra landfordon
4. **Spårbundna fordon**

All skada på eller förlust av spårbundna fordon.
5. **Luftfartyg**

All skada på eller förlust av luftfartyg.
6. **Fartyg** (högsjöfartyg, fartyg för insjö-, flod- och kanaltrafik)
7. **Godstransport** (varor, bagage, och allt annat gods)

All skada på eller förlust av gods under transport eller bagage, oberoende av transportmedel.
8. **Brand och naturkrafter**

All skada på eller förlust av egendom (annan än egendom som omfattas av klasserna 3, 4, 5, 6 och 7) som orsakas av

  - brand
  - explosion
  - storm
  - annan naturkraft än storm
  - atomenergi
  - jordskred
9. **Annan skada på egendom**

Alla skada på eller förlust av egendom (annan än egendom som omfattas av klasserna 3, 4, 5, 6 och 7) som orsakas av hagel eller frost eller av någon annan händelse, som t.ex. stöld, med undantag för dem som nämnts under 8.
10. **Motorfordonsansvar**

All ansvarighet som uppkommer genom användning av motordrivna landfordon (inklusive fraktförarens ansvar)
11. **Luftfartygsansvar**

All ansvarighet som uppkommer genom användning av luftfartyg (inklusive fraktförarens ansvar).
12. **Fartygsansvar** (högsjö-, insjö-, flod- och kanalfartyg)

All ansvarighet som uppkommer genom användning av fartyg, skepp eller båtar i högsjöfart, på insjöar, floder eller kanaler (inklusive fraktförarens ansvar)
13. **Allmän ansvarighet**

All ansvarighet annan än sådan som anges under 10, 11 och 12.
14. **Kredit**
  - insolvens (allmän)
  - exportkredit
  - avbetalningskredit
  - hypotekskredit
  - lantbrukskredit
15. **Borgen**
  - borgen (direkt)
  - borgen (indirekt)
16. **Ekonomiska förluster av olika slag**
  - arbetslöshetsrisker
  - inkomstförlust (allmän)
  - dåligt väder
  - förlust av förmån

- fortlöpande allmänna omkostnader
  - oförutsedda handelsomkostnader
  - förlust till följd av nedgång i marknadsvärde
  - hyres- eller intäktsförlust
  - indirekt handelsförlust annan än vad som nämnts ovan
  - ekonomisk förlust ej förenad med handel
  - annan ekonomisk förlust
17. **Rättsskydd**
Rättegångskostnader och andra kostnader i rättsliga angelägenheter
18. **Turistassistans**
Assistans för personer som råkar i svårigheter under resor, när de befinner sig annorstädes än i sitt hem eller på sin stadigvarande hemort.

UTKAST TILL FÖRORDNING OM POSTER SOM SKALL HÄNFÖRAS TILL EN FÖRSÄKRINGSFÖRENINGIS VERKSAMHETSKAPITAL**1 §**

Till det verksamhetskaptal som avses i 10 a kap. 1 § lagen om försäkringsföreningar (1250/87) skall i enlighet med de grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer hänföras

1) det betalda garantikapitalet och grundfonden,

2) när 25 % av summan av garantikapitalet och grundfonden har betalats, hälften av det motsvarande obetalda kapitalbeloppet,

3) de av bundet och fritt eget kapital bestående fonderna, med avdrag av räkenskapsperiodens och de föregående räkenskapsperiodernas förlust samt, med undantag av skillnaden mellan gjorda och planliga avskrivningar, de reserveringar som inte svarar mot de försäkrade ansvarigheterna,

4) transitoriska överskottsmedel,

5) skillnaden mellan gängse värden och balansräkningens bokföringsvärden, till den del den inte kan anses vara exceptionell till sin karaktär,

6) på ansökan av försäkringsföreningen och

med social- och hälsovårdsministeriets samtycke, det till fullo betalda kapitalet av ett sådant av föreningen taget lån som avtalats ha sämre förmånsrätt än alla de övriga lånen och de ersättningar som skall betalas, dock så att det belopp som skall hänföras till verksamhetskapalet minskas successivt för varje begynnande år, om lånets återstående löptid understiger fem år. Det belopp som beaktas får dock utgöra högst 25 % av verksamhetskapalet,

7) den i en verksam försäkringsförenings i stadgarna bestämda och i enlighet med 10 kap. 10 § lagen om försäkringsföreningar för det ifrågavarande året uttaxerbara tilläggsavgiften, från vilken dock kan beaktas högst hälften av skillnaden mellan maximiavgifterna och de uppburna avgifterna. Det belopp som beaktas får utgöra högst 50 % av verksamhetskapalet.

Som en post som minskar verksamhetskapalet skall beaktas den icke avskrivna andelen av i balansräkningen aktiverade utgifter med lång verkningstid som beror på annat än förvärv av egendom.

